

OBEC PAVČINA LEHOTA

**ZADANIE
PRE ÚZEMNÝ PLÁN OBCE
PAVČINA LEHOTA**
návrh

DECEMBER 2016

NÁZOV DOKUMENTÁCIE:

Zadanie pre Územný plán obce Pavčina Lehota - návrh

OBSTARÁVATEĽ ÚZEMNÉHO PLÁNU A SPRACOVANIE ZADANIA:

OBEC PAVČINA LEHOTA, prostredníctvom odborne spôsobilej osoby
podľa § 2 a/Zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov
Ing. arch. Anna Gočová, OSO ÚPP a ÚPD, reg. č. 261

SPRACOVATEĽ ÚZEMNÉHO PLÁNU :

Ing. arch. Lucia Krupová, autorizovaný architekt,
Dukelská 962/14, 017 01 Považská Bystrica
a kolektív

OBSAH ZADANIA PODĽA VYHLÁŠKY MŽP SR č. 55/2001 Z.z.:

- Úvod 3
- a) Dôvody na obstaranie územného plánu obce 3
- b) Určenie hlavných cieľov rozvoja územia, vyjadrujúcich rozvojový program obstarávateľa, varianty a alternatívy riešenia 3
- c) Vymedzenie riešeného územia 3
- d) Požiadavky vyplývajúce z ÚPN regiónu na územie obce, vrátane výstupov zo záväznej časti 4
- e) Zhodnotenie významu obce v štruktúre osídlenia 7
- f) Požiadavky na riešenie záujmového územia obce 7
- g) Základné demografické údaje a prognózy 7
- h) Osobitné požiadavky na urbanistickú kompozíciu obce 8
- i) Osobitné požiadavky na obnovu, prestavbu a asanáciu obce 9
- j) Požiadavky na riešenie rozvoja dopravy a koncepcie technického vybavenia 9
- k) Požiadavky na ochranu prírody, tvorbu krajiny, kultúrneho dedičstva, na ochranu prírodných zdrojov, ložísk nerastov a všetkých ďalších chránených území a ich ochran. pásiem, vrátane požiadaviek na zabezpečenie ekologickej stability územia 13
- l) Požiadavky z hľadiska ochrany trás nadradených systémov dopravného a technického vybavenia územia 15
- m) Požiadavky vyplývajúce najmä zo záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami a civilnej obrany obyvateľstva 15
- n) Požiadavky na riešenie priestorového usporiadania a funkčného využívania územia obce s prihliadnutím na historické, kultúrne, urbanistické a prírodné podmienky územia vrátane požiadaviek na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu 17
- o) Požiadavky na riešenie bývania, občianskeho vybavenia, sociálnej infraštruktúry a výroby 17
- p) Požiadavky z hľadiska životného prostredia, prípadne určenie požiadaviek na hodnotenie predpokladaných vplyvov na životné prostredie 22
- q) Osobitne požiadavky z hľadiska ochrany poľnohospodárskej pôdy a lesnej pôdy 22
- r) Požiadavky na určenie regulatívov priestorového usporiadania a funkčného využívania územia 23
- s) Požiadavky na riešenie vymedzených častí územia, ktoré je potrebné riešiť územným plánom zóny 23
- t) Požiadavky na vymedzenie plôch na verejnoprospešné stavby 23
- u) Požiadavky na rozsah a úpravu dokumentácie územného plánu 23

Úvod

Oznámenie o začatí obstarávania Územného plánu Pavčina Lehota bolo uskutočnené v zmysle §19 stavebného zákona dňa 11.11.2016. Obstarávateľom územného plánu je OBEC PAVČINA LEHOTA, prostredníctvom odborne spôsobilej osoby, podľa § 2 a/Zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov, ktorou je Ing. arch. Anna Gočová, OSO ÚPP a ÚPD, reg. č. 261. Spracovateľom Ing. arch. Lucia Krupová, autorizovaný architekt, Dukelská 962/14, 017 01 Považská Bystrica a kolektív, ktorý spracoval Prieskumy a rozborov. Krajinnoeologický plán spracoval Ing. Peter Gažík z Liptovského Mikuláša. V súlade s výsledkami Prieskumov a rozborov, obec Pavčina Lehota, zabezpečila spracovanie Zadania pre Územný plán obce Pavčina Lehota. Zadanie obsahuje najmä hlavné ciele a požiadavky, ktoré treba riešiť v obstarávanej územnoplánovacej dokumentácii a podrobné požiadavky na formu, rozsah a obsah spracovania územnoplánovacej dokumentácie.

a) Dôvody na obstaranie územného plánu obce

Na vypracovanie územnoplánovacej dokumentácie existuje niekoľko závažných dôvodov. V súčasnosti územný rozvoj obce Pavčina Lehota je koordinovaný Územným plánom obce Pavčina Lehota, ktorý vypracoval Ing. arch. Marián Goč v rokoch 1996 - 2002. V súčasnosti, vzhľadom na zmenené spoločenské pomery, časť navrhovaného urbanizovaného územia je potrebné prehodnotiť, navrhnuť nové rozvojové plochy, vybudovať chodníky v zastavanom území, doriešiť rozšírenie obytného územia, určiť regulatívy rozvoja služieb a občianskej vybavenosti, vytvoriť predpoklady pre rozvoj rekreácie, využívanie alternatívnych zdrojov energie, sprehľadniť stav a využitie obecných pozemkov a prípravu inžinierskych sietí pre nové obytné územia. Ďalej doriešiť vzťahy obce a záujmového územia. Ďalej má obec záujem plánovite odstraňovať negatívne javy spôsobené minulým vývojom, je snaha zabezpečiť väčšiu účasť občanov na rozvoji a zveľaďovaní obce, zosúladiť záujmy obce so záujmami celospoločenskými rešpektovaním aktuálneho územného plánu veľkého územného celku, rešpektovať vlastnícke vzťahy, umožniť rozvoj vitálnych funkcií sídelného útvaru, rozvoj bývania, rekreácie, výroby, služieb a podnikateľských aktivít, technickej infraštruktúry, upriamiť pozornosť na riešenie ekologických problémov obce a rešpektovať nové zmeny, technického, civilizačného a sociálno-ekonomického charakteru, ako aj zvýšiť ekologickú stabilitu riešeného územia a zabezpečiť ochranu významných prírodných hodnôt.

b) Určenie hlavných cieľov rozvoja územia, vyjadrujúcich rozvojový program obstarávateľa, varianty a alternatívy riešenia

Cieľom ÚPN obce Pavčina Lehota je získať optimálne urbanistické riešenie katastrálneho územia obce s doriešením existujúcich územno-technických podmienok a väzieb pre nové plánované využitie. Účelom je teda navrhnuť revitalizáciu zastavaného územia obec a rozšíriť plochy hlavne pre rozvoj bývania, výroby a rekreáciu.

Hlavné ciele rozvoja obce a záujmového územia sú:

- navrhnuť optimálny rozvoj obce na nasledujúcich 15-20 rokov v súlade s nadradenými ÚPD,
- vytvoriť územno-technické predpoklady pre rozvoj obytného územia,
- vytvoriť územno-technické predpoklady pre rozvoj rekreačného územia ,
- prehodnotiť existujúcu občiansku a technickú vybavenosť a navrhnuť novú potrebnú pre rozvojové plochy ,
- podporovať poľnohospodársku výrobu, ekologickú výrobu a výrobné služby,
- vytvoriť predpoklady pre využívanie alternatívnych zdrojov energie,
- vytváranie územno-technických podmienok pre rozvoj rekreačných a turistických služieb, drobného podnikania - nových pracovných príležitostí;
- podporovať a udržiavať všetky kultúrne pamiatky, zvláštnosti a tradície,
- navrhnuť výsadbu stromovej a krovitej vegetácie z domácich druhov s cieľom posilniť ekologickú stabilitu územia,
- vytvoriť regulatívy pre ochranu prírody a krajiny..

c) Vymedzenie riešeného územia

Obec Pavčina Lehota z hľadiska územno-správneho členenia patrí do Žilinského samosprávneho kraja, do okresu Liptovský Mikuláš. Z hľadiska kategorizácie územno-štatistickej jednotky EUROSTAT vystupuje ako úroveň NUTS V.

Územný plán obce Pavčina Lehota rieši administratívne územie obce, vymedzené katastrálnou hranicou. Celková výmera riešeného územia je 721,6772 ha. Obec v súčasnosti má 370 obyvateľov.

Obec Pavčina Lehota leží západne od vodného toku Demänovka, prístupná cestou III/2331, ktorá je napojená na cestu II/584 vedúcej z Liptovského Mikuláša do Demänovskej Doliny. Obec je vzdialená 8 km od okresného mesta Liptovský Mikuláš, 30 km od Ružomberka, 91 km od krajského mesta Žiliny a 293 km od hlavného mesta Bratislavy cez Žilinu.

Obec Pavčina Lehota susedí na severe s mestom Liptovský Mikuláš – Demänová a Bodice, obcou Svätý Kríž, na západe s obcou Lazisko a na východe a juhu s obcou Demänovská Dolina.

Obec Pavčina Lehota leží na severe Nízkych Tatier, pri vstupe do Demänovskej doliny, v nadmorskej výške od 670 do 1560 m.n.m. Územie katastrálneho územia na východe ohraničuje rieka Demänovka. Na juhu tvorí hranicu hrebeň Sinej, Jamy pokračovaním až k Demänovke. Na západe ide hranica hrebeňom vrchov Kamenice, pokračuje tesne pri obci Lazisko na vrch Dbalov. Na severe ide vyvýšeninami Dbaly, Hrby, potôčkom za Hórkami a Lúkami.

Mikroregionálne vzťahy sú značné s obcou Demänovská Dolina, Demänová a Liptovským Mikulášom. Územný plán predpokladá posilniť prepojenie s obcou Bodice a Laziny. Makroregionálne vzťahy nie sú rozvinuté.

d) Požiadavky vyplývajúce z ÚPN regiónu na územie obce, vrátane výstupov zo záväznej časti

Všeobecne záväzné nariadenie

Región je vyššou územnou jednotkou pre riešenie obec. Územný plán regiónu - Územný plán Veľkého územného celku Žilinský kraj (spracovateľom je Združenie VÚC Žilina v roku 1998), ktorý prerokovala vláda SR dňa 26. mája 1998 Nariadením vlády č. 223/1998 Z.z. zo dňa 26. mája 1998, uverejneným 18. júla 1998 v Zbierke zákonov SR v čiastke 85, sa vyhlásila záväzná časť Územného plánu VÚC Žilinský kraj. Následne sa vypracovali zmeny a doplnky ÚPN VÚC Žilinského kraja a ŽSK vydáva Všeobecne záväzné nariadenie Žilinského samosprávneho kraja o záväzných častiach zmien a doplnkov Územného plánu veľkého územného celku Žilinského kraja č. 6/2005.

V roku 2008 boli spracované Zmeny a doplnky č. 3 VÚC Žilinský kraj, ktorých Záväzná časť bola vyhlásená VZN 17/2009 dňa 17. marca 2009 Zastupiteľstvom ŽSK. Zmeny a doplnky č.4 ÚPN VÚC Žilinského kraja boli schválené UZN č. 6/11 a súčasne bolo schválené VZN č.26/2011 o Záväznej časti Zmien a doplnkov č. 4 ÚPN VÚC Žilinského kraja.

Nasledujúca záväzná časť, ktorá súvisí s riešeným územím, je citovaná z uvedených dokumentov v plnom znení:

I. ČASŤ - ZÁVÄZNÉ REGULATÍVY FUNKČNÉHO A PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA ÚZEMIA

Vložený nový text v znení:

Pri riadení funkčného využitia, usporiadania územia a rozvoja osídlenia kraja platia tieto záväzné regulatívy, ktoré nadväzujú na záväznú časť KURS 2001, schválenú uznesením vlády SR 1033 z 31. 10. 2001 a vyhlásenú nariadením vlády SR 528/2002 Z. z. zo 14. 08. 2002.

1. V OBLASTI USPORIADANIA ÚZEMIA, OSÍDLENIA A ROZVOJA SÍDELNEJ ŠTRUKTÚRY

- 1.1. vytvárať podmienky pre vyvážený rozvoj Žilinského kraja v oblastiach osídlenia, ekonomickej, sociálnej a technickej infraštruktúry pri zachovaní zdravého životného prostredia a biodiverzity v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja,
  - 1.5. formovať sídelnú štruktúru na nadregionálnej úrovni na území Žilinského kraja prostredníctvom regulácie priestorového usporiadania a funkčného využívania územia jednotlivých hierarchických úrovní ťažísk osídlenia, centier osídlenia, rozvojových osí a vidieckych priestorov,
  - 1.8. podporovať vznik a posilnenie suburbánnych pásiem okolo miest Žilina, Martin, Čadca, Liptovský Mikuláš, Ružomberok a Dolný Kubín,
  - 1.10. podporovať ako ťažiská osídlenia nižších úrovní v Žilinskom kraji:
    - 1.10.1. liptovskomikulášsko-ružomersko-dolnokubínske ťažisko osídlenia ako ťažisko osídlenia druhej úrovne,
  - 1.11. podporovať ťažiská osídlenia ako rozvojové sídelné priestory vytváraním ich funkčnej komplexnosti so zohľadnením ich regionálnych súvislostí,
  - 1.12. podporovať nástrojmi územného rozvoja diverzifikáciu ekonomickej základne ťažísk osídlenia pri využívaní špecifických daností a podmienok jednotlivých území,
  - 1.13. sledovať pri decentralizácii riadenia rozvoja územia vytváranie polycentrických systémov – sietí miest aglomerácií, ktoré efektívne podporujú vytváranie vyššej komplexnosti regionálnych celkov,
  - 1.14. formovať ťažiská osídlenia uplatňovaním princípov decentralizovanej koncentrácie,
  - 1.15. upevňovať vnútro štátne sídelné väzby medzi ťažiskami osídlenia,
  - 1.16. vytvárať podmienky pre budovanie rozvojových osí v záujme tvorby vyvázenej hierarchizovanej štruktúry
    - 1.16.1 podporovať ako rozvojové osi prvého stupňa:
      - b) žilinsko-podtatranskú rozvojovú os: Žilina-Martin-Poprad-Prešov,
  - 1.17. napomáhať rozvoju vidieckeho priestoru a náprave vzťahu medzi mestom a vidiekom na základe nového partnerstva, založeného na vyššej integrácii funkčných vzťahov mesta a vidieka nasledovnými opatreniami :
    - 1.17.1. vytvárať podmienky pre rovnovážny vzťah urbánnych a rurálnych území a integráciu funkčných vzťahov mesta a vidieka,
    - 1.17.2. podporovať rozvoj vidieckeho osídlenia s cieľom vytvárania rovnocenných životných podmienok obyvateľov a zachovania vidieckej (rurálnej) krajiny ako rovnocenného typu sídelnej štruktúry,
    - 1.17.3. zachovať špecifický ráz vidieckeho priestoru a pri rozvoji vidieckeho osídlenia zohľadňovať špecifické prírodné, krajinné a architektonicko priestorové prostredie,
    - 1.17.4. vytvárať podmienky dobrej dostupnosti vidieckych priestorov k sídelným centrá, podporovať výstavbu verejného dopravného a technického vybavenia obcí, moderných informačných technológií tak, aby vidiecke priestory vytvárali kultúrne a pracoviskovo rovnocenné prostredie voči urbánym priestorom a dosiahnuť tak skĺbenie tradičného vidieckeho prostredia s požiadavkami na moderný spôsob života,
  - 1.20. rešpektovať existenciu pamiatkovo chránených historických sídelných a krajinných štruktúr, a to najmä lokalít svetového kultúrneho dedičstva, archeologických nálezov, pamiatkových rezervácií, pamiatkových zón, areálov historickej zelene, národných kultúrnych pamiatok, lokalít tvoriacich charakteristické panorámy chránených území, národnú sústavu chránených území v príslušnej kategórii a stupni ochrany a medzinárodne chránených území (ramsarské lokality, lokality NATURA)....
  - 1.21. ďalšie plochy v katastrálnych územiach jednotlivých obcí riešiť v nadväznosti na zastavané územie, nevytvárať izolované urbanistické celky, rešpektovať prírodné a historické danosti územia obce, v novovytváraných územných celkoch ponechať rezervu na vnútro sídelnú a vnútroareálovú zeleň.
- ### **2. V OBLASTI SOCIÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY**
- 2.12. riešiť nedostatočné kapacity zariadení sociálnej starostlivosti a ich zastalú materiálnotechnickú základňu v regiónoch,
  - 2.13. podporovať vybrané zariadenia sociálnej starostlivosti na regionálnej úrovni cestou ich modernizácie a vytvárania územných rezerv pre nové kapacity,

2.14. zachovať územné predpoklady pre prevádzku a činnosť existujúcej siete a rozvoj nových kultúrnych zariadení v regiónoch ako neoddeliteľnej súčasti existujúcej infraštruktúry a kultúrnych služieb obyvateľstvu.

3. V OBLASTI ROZVOJA REKREÁCIE, TURISTIKY, CESTOVNÉHO RUCHU A KÚPELNÍCTVA

3.1. vytvoriť nadregionálny, regionálny a miestny funkčno-priestorový subsystém turistiky, rekreácie a cestovného ruchu v súlade s prírodnými a civilizačnými danosťami kraja, ktorý zabezpečí každodennú a víkendovú rekreáciu obyvateľov kraja, hlavne z miest a ktorý vytvorí optimálnu ponuku pre domácu a zahraničnú turistiku, prednostne kúpeľnú, poznávaciu, športovú a relaxačnú.

3.2. podporovať diferencovane regionálne možnosti využitia rekreácie, turistiky a cestovného ruchu na zlepšenie hospodárskej stability a zamestnanosti, najmä na Kysuciach, Orave a v Turci, na upevňovanie zdravia a rekondície obyvateľstva, predovšetkým v mestách Žilina, Ružomberok, Martin a Liptovský Mikuláš a na zachovanie a využitie kultúrneho dedičstva vo všetkých okresoch kraja,

3.14. podporovať aktivity, ktoré súvisia s realizáciou siete miestnych cyklotrás nadväzujúcich na navrhované cyklomagistály.

5. V OBLASTI USPORIADANIA ÚZEMIA Z HĽADISKA EKOLOGICKÝCH ASPEKTOV, OCHRANY PÔDNEHO FONDU, OCHRANY PRÍRODY A KRAJINY A OCHRANY KULTÚRNEHO DEDIČSTVA

4.4. zachovať prírodný charakter vodných tokov zaradených medzi biokoridory, chrániť jestvujúcu sprievodnú zeleň a chýbajúcu vegetáciu doplniť autochtónnymi druhmi,

4.5. zabezpečiť skladbu terestrických biokoridorov vo voľnej krajine len prírodnými prvkami – trávne porasty, stromová a krovinná vegetácia a vylúčiť všetky aktivity ohrozujúce prirodzený vývoj (vylúčenie chemických vyživovacích a ochranných látok, skládky odpadov a pod.),

4.6. stabilizovať spodnú hranicu lesov a zvýšiť biodiverzitu ako ekotónovú zónu les – bezlesie,

4.7. podporovať extenzívne lesy – pasienkárskemu využívaniu podhorských častí, s cieľom zachovania krajinnársky a ekologicky hodnotných území s rozptýlenou vegetáciou,

4.8. zachovať územné časti s typickou rázovitou krajinnej štruktúry daného regiónu (Kysuce, Orava, Liptov, Turiec)

4.8.2. preveriť pri každom navrhovanom veľkoplošnom zábere, líniom zábere krajiny, alebo inom technickom diele:

a) dopad navrhovaných stavieb na okolitú krajinu – krajinný obraz (harmóniu, kompozíciu, vyváženosť a mierkovitosť)

b) dopad navrhovaných stavieb na zmenu krajinného panorámy miesta alebo línie,

c) bezprostredný dopad a mieru devastácie lokálnych krajinných scenérií alebo ich zmenu,

d) prínos možných vizuálnych vnemov z krajinného obrazu priamo z navrhovaných diel (diaľnice),

e) dopad na psychologické pôsobenie navrhovaných stavieb v krajine,

f) dopad na biodiverzitu, prvky ÚSES a biotopy chránených druhov,

4.9. zabezpečiť revitalizáciu regulovaných tokov s doplnením sprievodnej zelene,

4.10. prispôbovať trasy dopravnej a technickej infraštruktúry prvkom ekologickej siete tak, aby bola maximálne zabezpečená ich vodivosť a homogénnosť,

4.11. eliminovať systémovými opatreniami stresové faktory, pôsobiace na prvky územného systému ekologickej stability (pôsobenie priemyselných a dopravných exhalácií, znečisťovanie vodných tokov a pod.),

4.12. rešpektovať poľnohospodársky pôdny fond a lesný pôdny fond ako faktor limitujúci urbanistický rozvoj kraja, definovaný v záväznej časti územného plánu; osobitne chrániť ornú pôdu s veľmi vysokým až stredne vysokým produkčným potenciálom, ornú pôdu, na ktorej boli vybudované hydromelioračné zariadenia, ako aj poľnohospodársku pôdu, na ktorej boli vykonané osobitné opatrenia na zvýšenie jej produkčnej schopnosti,

4.17. rešpektovať zásady rekreačnej funkcie krajinných celkov a limity rekreačnej návštevnosti podľa schválených územných plánov obcí, aktualizovaných územnoplánovacích podkladov a dokumentov a koncepcií rozvoja jednotlivých oblastí kraja a obcí v záujme trvalej a objektívnej ochrany prírodného prostredia Žilinského kraja

4.20. vymedziť hranice zátopových území vodných tokov v ÚPD obcí za účelom ochrany priestoru riečnych alúvií pre situácie vysokých vodných stavov a ochrany biotických prvkov a ich stanovišť v alúviách vodných tokov,

4.21. zabezpečiť pri ochrane pamiatkových území ich primerané funkčné využitie, zachovanie, údržbu a regeneráciu historického pôdorysu a parcelácie, vylúčenie veľkoplošných asanácií, zachovanie objektivej skladby, výškového a priestorového usporiadania objektov, uličného parteru, zachovanie charakteristických pohľadov, siluety a panorámy, rešpektovanie historických a architektonických dominánt, zachovanie archeologických nálezísk.

5. V OBLASTI ROZVOJA NADRADENEJ DOPRAVNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

5.3. Infraštruktúra cestnej dopravy

5.3.1. v návrhovom a výhľadovom období rešpektovať lokalizáciu existujúcej cestnej infraštruktúry diaľnic až ciest III.

triedy – definovanú pasportom SSC „Miestopisný priebeh cestných komunikácií“ - ohraničenú jej ochrannými pásmami mimo zastavaného územia a cestnými pozemkami v rámci zastavaného územia kraja,

6. V OBLASTI VODNÉHO HOSPODÁRSTVA

6.1. rešpektovať z hľadiska ochrany vôd

6.1.1. ochranné pásma vodárenských zdrojov

6.6. zabezpečiť rozvoj verejných kanalizácií v súlade s vecnými požiadavkami smernica 91/271/EHS (transponovanými do zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách) vrátane časového harmonogramu, s cieľom vytvoriť podmienky pre zabezpečenie dobrého stavu vôd do roku 2015. to znamená:

6.6.3. ak je v aglomeráciách pod 2000 EO vybudovaná stoková sieť, alebo sa aglomerácia nachádza v území vyžadujúcu zvýšenú ochranu podzemných vôd, povrchových vôd, prírodných liečivých vôd a minerálnych vôd, zabezpečiť primeranú úroveň čistenia komunálnych odpadových vôd tak, aby bola zabezpečená požadovaná miera ochrany recipienta, opatrenia budú realizované priebežne v súlade s plánom rozvoja verejných kanalizácií,

6.7. prednostne zabezpečiť výstavbu týchto stavieb:

6.7.1. pre aglomerácie viac ako 10 000 EO:

f) Liptovský Mikuláš, vybudovanie kanalizácie v obci Jalovec, Liptovský Trnovec, Pavlova ves, Bobrovček, Liptovské Beharovce (priradené aglomerácie), v miestnych častiach mesta, rekonštrukcia kanalizácie v Demänovskej Doline,

6.8. podporovať rozvoj kanalizácií a ČOV v obciach a miestnych častiach, ktoré nie je možné riešiť formou skupinových kanalizácií,

6.12 zabezpečiť likvidáciu povodňových škôd z predchádzajúcich rokov a budovať protipovodňové opatrenia na tokoch v území, ktoré je ohrozované povodňovými prietokmi a dôrazom na ochranu intravilánov miest a obcí,

6.13. na ochranu územia pred povodňami po dohode s ochranou prírody:

6.13.2. vytvoriť podmienky účasti obcí na riešení povodňovej ochrany v zmysle Organizačnej smernice č.5/2008 Slov. vodohospodárskeho podniku š.p. Žilina a možnosti financovania v rámci Operačného programu Životné prostredie, Prioritná os 2 „Ochrana pred povodňami“ operačný cieľ: 2.1. Preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami,

6.13.4. komplexne riešiť odtokové pomery v povodiach tokov opatreniami, ktorých výsledkom bude zvýšenie retenčného účinku pôdy, spomalenie a vyrovnanie odtoku vody z povodia a zníženie erózneho účinku vody v súlade s opatreniami Plánu manažmentu čiastkového povodia Váh, úpravy tokov realizovať tak, aby nedochádzalo k napriamiam tokov,

6.13.5. rešpektovať záplavové čiary z máp povodňového ohrozenia a zamedziť výstavbu v okolí vodných tokov a v území ohrozovanom povodňami.

6.13.6. rešpektovať preventívne protipovodňové opatrenia navrhované v pláne manažmentu povodňového rizika,

6.14 rešpektovať pásma ochrany verejných vodovodov, verejných kanalizácií a vodohospodárskych stavieb.

7. V OBLASTI NADRADENEJ ENERGETICKE INFRAŠTRUKTÚRY

7.1. zohľadniť ekonomické a ekologické hľadiská pri zabezpečení územia energiami a vytvárať efektívne diverzifikované systémy energetického zásobovania kraja,

7.2. zabezpečiť zvýšenú výrobu elektrickej energie:

7.2.1 modernizáciou a rekonštrukciou existujúcich zdrojov,

7.4. v energetickej náročnosti spotreby

7.4.1 realizovať opatrenia na zníženie spotreby elektrickej energie v priemysle a energeticky náročných prevádzkach,

7.4.2 minimalizovať využívanie elektrickej energie na výrobu tepla,

7.7. podporovať rozvoj plynofikácie územia kraja, chrániť koridory existujúcich a navrhovaných plynovodov a plynárenských zariadení,

7.9. zriaďovať zásobovacie VTL a STL prepojovacie sústavy plynovodov hlavne v okresoch Námestovo, Ružomberok, Liptovský Mikuláš,

7.10. zamerať sa v spotrebe zemného plynu na jeho využívanie:

7.10.1. v kombinovanej výrobe tepla a elektrickej energie, paroplynových cykloch a kogeneračných jednotkách,

7.10.2. ako alternatívne palivo pre pohon motorových vozidiel hlavne v hromadnej (MHD, prímestská doprava) a individuálnej doprave,

1.11. vytvoriť územné predpoklady pre realizáciu plynárenských zariadení, prípadne ich rekonštrukciu a pri využívaní územia chrániť vybudované plynárenské zariadenia predpísanými ochrannými pásmami,

7.13. vytvárať podmienky na intenzívnejšie využívanie obnoviteľných a druhotných zdrojov energie ako lokálnych doplnkových zdrojov k systémovej energetike,

7.14. podporovať a presadzovať v regióne ŽSK s podhorskými obcami, využitie miestnych energetických zdrojov (biomasa, geotermálna a solárna energia, MVE a pod.) pre potreby obyvateľstva a služieb pri zohľadnení miestnych podmienok,

7.15. znižovať energetickú náročnosť (objektov) budov) z hľadiska tepelných strát.

8. V OBLASTI ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA

8.1. zabezpečiť postupnú sanáciu a rekultiváciu nevyhovujúcich skládok odpadov a starých environmentálnych záťaží do roku 2015,

8.2. sanovať prednostne skládky lokalizované v územiach prvkov regionálneho územného systému ekologickej stability a v územiach, kde bezprostredne ohrozujú zložky životného prostredia,

8.3. zabezpečiť lokality pre výstavbu zariadení súvisiacich s triedením, recykláciou, využívaním a zneškodňovaním odpadov v obciach určených v územnom pláne,

8.4 zneškodňovanie nevyužitých komunálnych odpadov riešiť prednostne na zabezpečených regionálnych skládkach odpadov v obciach určených v územnom pláne,

8.7. vytvoriť systémové podmienky pre rozvoj podnikateľskej sféry v oblasti využívania a spracovania odpadov v zmysle navrhovaných opatrení vyššespecifikovaných v textovej časti návrhu územného plánu VÚC Žilinský kraj,

10. V OBLASTI TELEKOMUNIKÁCIÍ

10.1. zabezpečiť realizáciu hlavných a strategických cieľov, stanovených v telekomunikačných projektoch,

10.2. dosiahnuť špičkovú medzinárodnú úroveň telekomunikačných služieb v horizonte do r. 2010,

11. V OBLASTI PÔŠT

11.2 zabezpečovať poštové služby v rámci Žilinského samosprávneho kraja regionálnymi poštovými centrami (RPC):

b) RPC Liptovský Mikuláš pre okresy: Dolný Kubín, Liptovský Mikuláš, Námestovo, Ružomberok a Tvrdošín,

II. časť VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY

Z verejnoprospešných stavieb vymedzených v ÚPN VÚC Žilinského kraja a jeho Zmenách a doplnkov sa na riešené územie vzťahujú:

3. Technická infraštruktúra

3.1 vodohospodárske stavby

3.1.3. kanalizácie a čistiarne odpadových vôd a s nimi súvisiace stavby:

3.1.3.1 pre aglomerácie viac ako 10 000 EO:

f) Liptovský Mikuláš, vybudovanie kanalizácie v obci Jalovec, Liptovský Trnovec, Pavlova ves, Bobrovček, Liptovské Beharovoce, v m.č. mesta Liptovský Mikuláš, **rekonštrukcia kanalizácie v Demänovskej Doline**,

3.1.10 odstraňovanie povodňových škôd

3.1.11 preventívne protipovodňové opatrenia v povodiach drobných tokov,

3.3 pošta a telekomunikácie

3.3.1 súvisiace stavby pre rozvoj telekomunikácií na dosiahnutie špičkovej medzinárodnej úrovne telekomunikačných služieb,

3.4 stavby na zneškodňovanie, využívanie a spracovanie odpadov

3.4.2 stavby a zariadenia na zneškodňovanie, dotriedňovanie, kompostovanie a recykláciu odpadov,

Pri návrhu verejnoprospešných stavieb rešpektovať verejnoprospešné stavby vyplývajúce zo záväznej časti Územného plánu VÚC Žilinského kraja v znení schválených Zmien a doplnkov č.1.- 4.

Na uskutočnenie verejnoprospešných stavieb je možné podľa zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v platnom znení, pozemky, stavby a práva k nim vyvlastniť, alebo vlastnícke práva k pozemkom a stavbám obmedziť.

Spôsob zapracovania regulatívov:

Územný plán obce Pavčina Lehota – prieskumy a rozboru uvádzajú text v plnom znení a odporúčajú v návrhu rešpektovať nadradenú územnoplánovacia dokumentáciu.

e) Zhodnotenie významu obce v štruktúre osídlenia

Obec Pavčina Lehota je súčasťou Žilinského kraja. Na základe spracovaného Územného plánu veľkého územného celku Žilinského kraja možno uviesť nasledovné údaje o štruktúre osídlenia a identifikovať postavenie obce Pavčina Lehota v týchto štruktúrach. Obec Pavčina Lehota sa nachádza v žilinsko-podtatranská sídelná rozvojová os: Žilina – Martin – Poprad - Prešov v tretej úrovni druhej skupiny – spolu 18 ťažísk (podľa KURS 2001).

Na území Žilinského kraja možno identifikovať aj nasledovné sídelné rozvojové osi (KURS:

- rozvojové osi prvého stupňa (spolu 9 osí)- urbanizačné pásy celoštátneho, resp. nadregionálneho významu

- **žilinsko-podtatranská sídelná rozvojová os: Žilina – Martin – Poprad - Prešov**,

- žilinsko-kysucká rozvojová os: Žilina - Čadca – hranica s Českou republikou,

- rozvojové osi druhého stupňa (spolu 12 osí)- sídelné rozvojové osi regionálneho významu:

- liptovsko-oravská rozvojová os: Ružomberok – Dolný Kubín – Trstená – hranica s Poľskou republikou,

Administratívne patrí obec Pavčina Lehota pod okresné mesto Liptovský Mikuláš.

f) Požiadavky na riešenie záujmového územia obce

Administratívno - správneho a ktoré sú navzájom prepojené prvkami krajinnej štruktúry a dopravnou a technickou infraštruktúrou.

Pri riešení Územného plánu obce Pavčina Lehota je potrebné z hľadiska ochrany prírody akceptovať nasledovné územia, ktoré zasahujú do viacerých katastrálnych území.

Pri riešení Územného plánu obce Pavčina Lehota je potrebné akceptovať existujúce, realizujúce sa a navrhované technické diela ako je prívodný vodovod do Dúbravy, ktorý vedie križom cez k.ú. obce Pavčina Lehota a z ktorého je napojená aj obec Pavčina Lehota. Ďalej elektrické vedenia VN a odkanalizovanie Demänovskej Doliny aj obce Pavčina Lehota do ČOV Pavčina Lehota a následné prepojenie do ČOV Liptovský Mikuláš. Dopravne je obec prístupná cestou III/2331, ktorá sa napája na cestu II/584 vedúcu z Liptovského Mikuláša do Demänovskej Doliny.

Pri riešení horeuvedeného územia požadujeme, aby územný plán vytvoril predpoklady pre trvalý súlad všetkých subjektov a činností v záujmovom území, s osobitným zreteľom na starostlivosť o životné prostredie, dosiahnutie ekologickej rovnováhy a zabezpečenie trvalo udržateľného rozvoja, pre šetrné využívanie prírodných zdrojov a pre zachovanie prírodných, civilizačných a kultúrnych hodnôt územia.

Požiadavky na riešenie záujmového územia:

- rešpektovať požiadavky ochrany prírody,
- rešpektovať existujúce trasy štátnych ciest,
- rešpektovať trasy skupinového vodovodu a
- rešpektovať odkanalizovanie do ČOV Demänovská Dolina..

g) Základné demografické údaje a prognózy

OBYVATEĽSTVO

V roku 2011 žilo v obci Pavčina Lehota 349 obyvateľov, z toho 154 mužov a 195 žien. V produktívnom veku je to 179 obyvateľov, v poproduktívnom veku 58 obyvateľov. V predproduktívnom veku v roku 2011 žilo v obci 36 obyvateľov .

Priemerný vek obyvateľstva v roku 2011 bol v roku 42,56.

V roku 2015 (k 31.októbru 2016) žilo v obci Pavčina Lehota 371 obyvateľov, z toho 167 mužov a 204 žien.

Demografickú krivku v obci Pavčina Lehota má stúpajúci charakter už na rok 2011. V roku 2011 žilo v obci Pavčina Lehota 349 obyvateľov, v roku 2012 350 obyvateľov, v roku 2014 360 obyvateľov a v roku 2015 373 obyvateľov.

Retrospektívny vývoj obyvateľstva v rokoch 2001- 2014 v obci je charakterizovaný spomalením urbanizácie a vývoja miest a v

ďalšom období predpokladáme ďalšie spomalenie vývoja miest.

Obce (aj obec Pavčina Lehota), nachádzajúce sa v únosnej časovej dostupnosti od miest, majú väčší predpoklad intenzívnejšieho rozvoja obyvateľstva ako ostatné obce, čo dokazuje horeuvedená tabuľka.

Obec má katastrálnu výmeru 721 ha, na 1 km² katastrálneho územia v roku 2011 pripadalo 48,36 obyvateľa, v roku 2012 – 48,92, v roku 2013 – 49,61, v roku 2014 – 50,86 a v roku 2015 – 51,62 obyvateľov.

V roku 2011 žilo v obci Pavčina Lehota 336 obyvateľov slovenskej národnosti, 9 obyvateľov českej národnosti, 1 obyvateľov moldavskej národnosti a 4 obyvatelia nezistenej národnosti.

V roku 2011 žilo v obci Pavčina Lehota 359 obyvateľov slovenskej národnosti, 7 obyvateľov českej národnosti, 2 obyvateľov moldavskej národnosti a 2 obyvatelia nezistenej národnosti.

V roku 2011 žilo v obci Pavčina Lehota 64 obyvateľov rímsko-katolíckeho vierovyznania, 7 obyvateľov pravoslávnej cirkvi, 177 obyvateľov evanjelického vierovyznania, 7 obyvateľov evanjelickej cirkvi metodistickej, 2 kresťanské zbory, iné 3 obyvatelia, 78 obyvateľov bez vyznania a 11 obyvateľov nezisteného vierovyznania.

Obec je prevažne evanjelická – 52 %. Ešte na začiatku 20. storočia bola obec čisto evanjelická. Patrila do cirkevného zboru (CZ) Paludza. Na služby Božie chodili obyvatelia do dreveného artikulárneho kostola , ktorý je dnes vo Svätom Kríži (pôvodne bol v teraz už zatopenej časti Lipt. Mary).

V roku 2011 žilo v obci Pavčina Lehota 46 obyvateľov so základným vzdelaním, 61 obyvateľov s učňovským vzdelaním, 131 so stredným vzdelaním, 68 obyvateľov s vysokoškolským vzdelaním, 36 obyvateľov bez vzdelania a 3 obyvatelia nezistené.

V najbližších rokoch sa predpokladá ďalší rast počtu obyvateľov, ktorý bude zapríčinený najmä prirodzeným prírastkom a prisťahovaním, ktoré spôsobí počet pripravených stavebných pozemkov a rozvoj občianskej vybavenosti a služieb

Štruktúra evidovaných nezamestnaných z hľadiska ich dosiahnutého vzdelania je podobná s celoslovenskými štatistikami.

Obecný úrad zamestnáva niekoľko dlhodobo nezamestnaných občanov obce. Ich náplňou je úprava obecných priestranstiev, rekonštrukcie oplotenia, úprava koryta potoka, odstraňovanie čiernych skládok odpadu a ďalšie verejno-prospešné práce.

Vzhľadom na dobre zabezpečenú reprodukciu pracovnej sily v obci a súčasnej miery nezamestnanosti je potrebné podporovať hlavne výrobnú sféru a zabezpečiť nové stavebné pozemky.

Požiadavky na rast počtu obyvateľstva a hlavne zamestnanosť obyvateľov:

- zabezpečiť dostatok stavebných pozemkov v obci, t.j. dostatok bytov a domov,
- podporovať rozvoj rekreácie, agroturistiky a turizmu - vznik nových pracovných miest
- podporiť vznik výroby a vznik drobných prevádzok výrobných služieb, remeselnej a tradičnej výroby - vznik nových pracovných miest,
- podporovať rozvoj rekreácie, agroturistiky a turizmu - vznik nových pracovných miest.

h) Osobitné požiadavky na urbanistickú kompozíciu obce

Vývoj urbanistickej štruktúry obce:

Väčšina sídiel v regióne Liptova je situovaná v údolnej polohe - na brehu riek a potokov alebo okolo štátnych ciest. Jednou z takých obcí je obec Pavčina Lehota, ktorá bola založená v údolí Dedinského potoka.

Hlavnou kompozičnou aj dopravnou osou ostala cesta III/2331 napájajúca sa na križovatke s cestou II/584 vedúcou z Liptovského Mikuláša do Demänovskej Doliny.

Potočná radová zástavba s čiastočne zachovanou parceláciou a humanistickou mierkou zástavby, ktorá je atakovaná novými formami zástavby súvisiacej s rozvojom bývania a cestovného ruchu.

Staršiu, dodnes zachovanú zástavbu tvoria prízemné murované domy so sedlovými strechami a štítlami orientovanými do ulice.

Staršia časť urbanistickej štruktúry v strede obce je charakterizovaná úzkou pozdĺžnou parceláciou. s domami pozdĺžnymi, s bočným vstupom v strede domu. strechou sedlovou, so štítlom orientovaným do ulice. Zachováva sa i typické členenie na prednú obytnú časť s predzáhradkou a zadnú hospodársku pre chov zvierat, či remeslá, na ktorú naväzuje záhrada či pole.

Z pôvodnej ľudovej drevenej architektúry sa nezachovalo po požiaroch a prestavbách len torzo.

Mladšia zástavba predstavuje domy so štvorcovým pôdorysom a šikmými valbovými a stanovými strechami.

Poschodové domy s predzáhradkou sú oplotené. Dedina je značne prestavaná.

Novšia časť budovaná v posledných desaťročiach je charakterizovaná pozdĺžnou parceláciou. ale podstatne väčších širok.

Hlavný rozdiel je v type budovaných domov. Nové domy sú väčšinou štvorcového pôdorysu, so strechou sedlovou, stanovou, či valbovou, málo s plochou, temer vždy dvojpodlažné s podpivničením.

Funkciu námestia v minulosti aj v súčasnosti plní priestor pred predajňou COOP Jednota, obecným úradom a osvetovou besedou.

V urbanistickej a architektonickej kompozícii organizmu obce a jej polohe v strede zastavaného územia obce, objekt osvetovej besedy s vežou, tvorí výrazný dominantný prvok, orientačný bod, ovládajúci panorámu z diaľkových pohľadov. Obec tvorí svojou kompaktnou zástavbou ucelený priestorový útvar v krajine. Disponuje voľnými plochami – prelukami medzi rodinnými domami v rámci zastavaného územia, zástavba je relatívne nová, bez zdevastovaných chátrajúcich zón. Vzhľadom na vyhovujúci stav domového fondu väčšie prestavby nie sú nutné.

Vznik a rozvoj strediska cestovného ruchu Demänovská dolina - Jasná zmenili urbanistický charakter obce v prospech

prestavieb rodinných domov a výstavby nových penziónov v mieste pôvodnej zástavby a v dotyku s ňou. Sídlu má nepravidelný pôdorys, jeho štruktúru tvorí skupinová zástavba s historicky formovanou komunikačnou sieťou, na ktorú nadväzujú historicky mladšie ulice vo východnej časti sídla a zástavba poľnohospodárskeho areálu v jeho južnej časti.

Záver: V obci prevláda obytná funkcia, s primeraným podielom občianskej vybavenosti a poľnohospodárskej výroby.

Obec Pavčina Lehota vo svojej sídelnej štruktúre plní funkciu miestneho významu s úzkou väzbou na mesto Liptovský Mikuláš

(8 km). Medzi obyvateľmi sú požiadavky na rozširovanie zastavaného územia obce individuálnou výstavbou rodinných domov, rozširovanie rekreácie. Charakter obce v rámci krajiny by mal zostať nezmenený. Zeleň v obci je charakterizovaná ako verejná - v okolí cintorína a v extraviláne a súkromná - v rámci súkromných pozemkov, v záhradách a vo dvoroch.

V rámci formovania urbanistickej štruktúry obce je potrebné:

- zachovávať pôvodný špecifický ráz vidieckeho priestoru, vychádzať z pôvodného charakteru zástavby a historicky utvorenej okolitej krajiny,
- zachovať historicky utváraný typ zástavby obcí a zohľadňovať národopisné špecifiká jednotlivých regiónov,
- pri rozvoji vidieckych oblastí zohľadňovať ich špecifické prírodné a krajinné prostredie a pri rozvoji jednotlivých činností dbať na zamedzenie, resp. obmedzenie možných negatívnych dôsledkov týchto činností na krajinné a životné prostredie vidieckeho priestoru,
- určiť regulatívy novej výstavby v mierke okolitej zástavby, plánovanú rekreačnú zónu architektonicky odlišiť od obytnej časti obce.
- vytvárať podmienky dobrej dostupnosti vidieckych priestorov k sídelným centráam,
- podporovať výstavbu verejného dopravného a technického vybavenia obcí, moderných informačných technológií tak, aby vidiecke priestory vytvárali kultúrne a pracoviskovo rovnocenné prostredie voči urbánnym priestorom a dosiahnuť tak sklbenie tradičného vidieckeho prostredia s požiadavkami na moderný spôsob života.

i) Osobitné požiadavky na obnovu, prestavbu a asanáciu obce

V rámci požiadaviek na obnovu, prestavbu a asanáciu obce je potrebné:

- uvažovať s prestavbou zanedbaných a neudržiavaných objektov a plôch,
- asanácie navrhnuť iba v nevyhnutnom rozsahu vyplývajúcom z kolízie objektov s navrhovanými verejnoprospešnými stavbami.

j) Požiadavky na riešenie rozvoja dopravy a koncepcie technického vybavenia

DOPRAVA

Cestná doprava

Katastrálnym územím obce Pavčina Lehota prechádza štátna cesta III/2331, ktoré smeruje od križovatky s cestou II/584 vedúcej z Liptovského Mikuláša do Demänovskej Doliny.

Najbližšia obec je obec Liptovský Mikuláš – Demänová, vzdialená 5 km. Okresné mesto Liptovský Mikuláš je od obce Pavčina Lehota vzdialené cca 8 km.

Cestná sieť v obci je, podľa charakteru, delená na štátne cesty a miestne komunikácie ktoré obhospodaruje a spravuje Obecný úrad Pavčina Lehota. Väčšina miestnych komunikácií je v dobrom technickom stave, len niektoré si vyžadujú opravu povrchu vozovky.

Hromadná doprava

Na výkonoch v hromadnej doprave osôb sa v obci podieľajú dva druhy prepravy : autobusová doprava a automobilová doprava. Oblasť aj napriek svojej polohe má dobré autobusové spojenie s okresným mestom Liptovský Mikuláš, pretože hlavné prepravné vzťahy smerujú do okresného sídla Liptovský Mikuláš. Za prácou, väčšina obyvateľov, odchádza do Liptovského Mikuláša. Autobusovú dopravu zabezpečuje ARRIVA Liorbus, a.s. - prev. Lipt. Mikuláš, Ružomberok, Bystrická cesta 62. Autobusy sa pohybujú po ceste III/2331, na ktorej majú 1 zastávku – v centre pri obchode COOP Jednota. Spojenie Pavčina Lehota – Liptovský Mikuláš zabezpečuje 6 spojov, z toho a 7 spojov na Demänovskú dolinu - Jasná. Okrem zvýšenia počtu autobusových spojov vo výhľadovom období a vybudovania nových estetických prístreškov pre cestujúcich nie je potrebné ďalších zmien v hromadnej preprave.

Železničná doprava

Obcou neprechádza železničná trať, ale cez okresné mesto Liptovský Mikuláš prechádza železničná trať č.180 Žilina – Košice, v smere V-Z. Z pohľadu perspektívy je potrebné chrániť územný koridor železničnej trate, aby bolo možné zvýšiť traťovú rýchlosť na 120 až 140 km/h.

Letecká doprava

Najbližšie letiská sú v Žiline (125,8 km) a v Poprade (124 km).

Parkovanie

Pre potreby parkovania osobných áut mimo pozemkov rodinných domov sa na území obce nachádza plocha statickej dopravy pred objektom obecného úradu a osvetovom stredisku, pri Lyžiarskom areáli Žiarce Pavčina Lehota. Toto nepostačuje pre budúci rozvoj obce. Odstavné plochy a parkoviská majú asfaltový a spevnený štrkový povrch. Situovanie ďalších plôch statickej dopravy súvisí s rozmiestnením občianskej vybavenosti podľa druhu a potrieb.

Chodníky pre peších a bezpečnosť

Cesta III/2331, ktorá prechádza zastavaným územím obce a tvorí hlavnú dopravnú kostru, v časti trasy je vo väčšine vybavená chodníkom. Ostatné komunikácie v obci zabezpečujú prevažne prístupy k domom a nie sú vybavené chodníkmi a jestvujúce šírky koridorov medzi oploteniami ani neumožňujú dodatočnú výstavbu chodníkov. Z hľadiska bezpečnosti cestnej premávky je možné tento stav akceptovať (mimo hlavnej komunikácie) z dôvodu veľmi nízkej intenzity obslužnej dopravy, ktorá umožňuje zmiešanie pešej a automobilovej dopravy v spoločnom profile.

Je potrebné existujúce chodníky rekonštruovať a pri realizácii nových ulíc, treba pamätať na chodníky, ktoré zabezpečujú bezkolízne vedenie rozvodov a odhŕňanie snehu v zimných mesiacoch.

Vplyv dopravy na územie mesta, ochranné a hlukové pásma

Vplyv dopravy na obytné územie obce Pavčina Lehota je zanedbateľný, pretože obec je koncová. Intenzita produkovaného hluku ani zďaleka neprevyšuje prípustnú hranicu hluku pre bývanie, ktorá je stanovená na 60dB/A/, pre rekreáciu 50 dB/A/ podľa Vyhlášky č.14/77 Zb. o ochrane zdravia pred hlukom.

Ochranné pásma

Na ochranu ciest a premávky na nich mimo zastavaného územia, alebo územia určeného k zastavaniu, slúžia cestné ochranné pásma definované v Zákone o pozemných komunikáciách (Zákon č.135/61zb. znení zák.č.524/03 z. z.), v prípade obce Pavčina Lehota sa uplatnia pred obcou a za obcou ochranné pásma pre cestu III/2331 – 20 m.

Cyklistické trasy

Riešené územie je vhodné na budovanie cyklistických trás. V súčasnosti sa využíva cyklistická trasa po štátnych cestách do Demänovskej Doliny. Obec má pripravený projekt na Náučný chodník okolo Pavčinej Lehoty a 11 informačnými tabuľkami. V rámci návrhu územného plánu bude navrhnutá cyklotrasa po účelovej poľnohospodárskej ceste s Laziskom a Bodicami. Lyžiarskym areálom Žiarce Pavčina Lehota vedie aj známa cyklistická trasa spájajúca kultúrne pamiatky Vlkolínec a Pribylinu, ktoré sa okrem mnohých iných zaujímavostí stali pre turistov zaujímavým miestom kam na výlet. Využívajú ju nielen cyklisti, ktorí si vybrali ubytovanie Demänovská dolina, ale aj cyklisti, ktorí Liptovom len prechádzajú.

Požiadavky na spracovanie územného plánu z hľadiska koncepcie rozvoja cestnej siete:

- rešpektovať existujúce trasy ciest, ich šírkové usporiadanie – III/2331
- mimo zastavané územie v kategórii C 7,5/70, v zmysle STN 73 6101,
- v zastavanom území v kategórii MZ 8,5/50, MZ 8,0/50 vo funkčnej triede B3 v zmysle 736110,
- vyznačiť hranice ochranného pásma ciest mimo sídelného útvaru obce označeného dopravnou značkou označujúcou začiatok a koniec obce v zmysle Zákona č. 135/1961 Zb. v znení jeho neskorších predpisov (účinnosť od 02.01.2015).
- pri návrhu nových lokalít HBV, IBV,OV v blízkosti ciest I. a III. triedy posúdiť nepriaznivé vplyvy z dopravy a vyznačiť pásma prípustných hladín hluku v zmysle Vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších zmien a predpisov;
- hranice navrhovaného zastavaného územia musia rešpektovať ochranné pásma a pásma prípustných hladín hluku. V prípade, že napriek tejto podmienke bude zástavba situovaná v pásmach s prekročenou prípustnou hladinou hluku, musí ÚPN navrhnuť patričné opatrenia na elimináciu nepriaznivých účinkov z dopravy a zaviazat' investorov na ich realizáciu;
- vypracovať návrh statickej dopravy,
- dopravné napojenia navrhovaných lokalít riešiť systémom obslužných komunikácií a ich následným napojením na cesty a miestne komunikácie vyššieho dopravného významu, v súlade s platnými STN a TP;
- navrhnuť umiestnenie zastávok hromadnej dopravy a vyznačiť ich pešiu dostupnosť;
- cyklistické a pešie trasy navrhnuť a vyznačiť i v širších súvislostiach k príslušnému územiu. Ich šírkové usporiadanie je potrebné navrhnuť v zmysle STN 73 6110.

TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

VODNÉ HOSPODÁRSTVO

Katastrálnym územím obce pretekajú vodné toky spravované Slovenským vodohospodárskym podnikom .p., Piešťany. Celé územie patrí do povodia rieky Váh. Menšie vodné toky pramenia aj na území katastra a majú bystrinný charakter so značne kolísavou vodnosťou. Medzi významné vodné toky patrí Demänovka, ktorá tvorí prirodzenú hranicu medzi k.ú. Demänovská Dolina a k.ú. Pavčina Lehota. Ďalej je to potok Podjavorovica, Dedinský potok, ktorý vedie stredom časť zastavaného územia a Rakov potok, ktorý vedie severne od zastavaného územia obce. Prípadné križovania inžinierskych sietí s vodnými tokmi musia byť riešené v súlade s STN 73 6822 „Križovanie a súběhy vedení a komunikácií s vodnými tokmi“. Východná časť katastra Pavčinej Lehoty patrí do Chránenej vodohospodárskej oblasti Nízke Tatry – východ.

VODOVOD

Zásobovanie pitnou vodou lokality Pavčina Lehota je prevádzané prostredníctvom skupinového vodovodu Liptovský Mikuláš. Pitná voda pre lokalitu Pavčina Lehota je z vodného zdroja s úpravňou vody v Demänovej z tohto skupinového vodovodu s výdatnosťou Q = 90 - 130 l/sek. V obci Pavčina Lehota je vybudovaný verejný vodovod z liatinového tlakového potrubia DN 150, 100 a 80 .

Z hľadiska pokrytia pitnou a požiarou vodou je obec plne zabezpečená. V zmysle zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení je obec zodpovedná za zásobovanie obce pitnou vodou a zodpovedá za odvádzanie odpadových vôd, ktoré vzniknú na území obce. Vodovod, na ktorý je obec napojená, sa nachádza v správe Liptovskej vodárenskej spoločnosti, a.s. Liptovský Mikuláš. Cez k.ú. obce vedie prírodný vodovod LT-DN 250 pre obec Dúbrava, ktorý tanguje zastavané územie obce z juhozápadnej strany

KANALIZÁCIA A ČOV

Odkanalizovanie odpadových vôd je zabezpečené verejnou kanalizáciou so zaústením do ČOV Demänovská Dolina, do ktorej ústi splašková kanalizácia z Demänovskej Doliny a Pavčinej Lehoty, s prepojením do ČOV Liptovský Mikuláš. Podľa STN 736701, ak vodohospodársky orgán oprávnený povoľovať vodohospodárske dielo neurčil šírku ochranného pásma kanalizácie, tak je potrebné dodržať ochranné pásmo v šírke 3,0 m od okrajov pôdorysných rozmerov kanalizačnej stoky a súvisiacich objektov. V ochrannom pásmo je možné robiť akúkoľvek stavebnú činnosť len so súhlasom správcu kanalizácie. Požiadavky na spracovanie územného plánu z hľadiska koncepcie vodného hospodárstva:

- rozšíriť existujúce rozvody pitnej vody a kanalizácie,
- rozšírenie akumulácie pitnej vody v Demänovskej Doline,
- rozšírenie kapacity ČOV Demänovská dolina.
- zabezpečiť ochranu inundačného územia a vytvárať podmienky pre:
- prirodzené meandrovanie vodných tokov,
- spomaľovanie odtoku povrchových vôd z predmetného územia,

- V rámci odvádzania dažďových vôd a vôd z povrchového odtoku je potrebné realizovať opatrenia na zadržanie pridaného odtoku v území tak, aby odtok z daného územia nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou navrhovanej zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente (retencia dažďovej vody a jej využitie, infiltrácia dažďových vôd a pod.)
- Vody z povrchového odtoku majú byť pred odvedením do recipientu zbavené ropných látok, ako aj plávajúcich a unášaných väčších častíc.
- Odvádzanie a čistenie odpadových vôd z rozvojových lokalít musí zohľadňovať požiadavky na čistenie vôd v zmysle Zákona o vodách č.364/2004 Z.z a NV SR č.269/2010 Z.z, ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd.
- Komplexne riešiť odtokové pomery v povodiach s dôrazom na spomalenie odvedenia povrchových vôd z územia v súlade s ekologickými limitmi využívania územia a ochrany prírody.
- Vytvárať podmienky a budovať potrebné protipovodňové opatrenia s dôrazom na ochranu intravilánov miest a obcí. Stavby protipovodňovej ochrany je potrebné zaradiť v územnoplánovacej dokumentácii medzi verejnosprospešné stavby.
- V rámci využitia územia nesmie dôjsť k významným zásahom do režimu povrchových vôd, vodných tokov a technických diel na nich. Stavby na území s trvalo zvýšenou hladinou podzemných vôd požadujeme osádzať s úrovňou suterénu min 0,5 m nad rastlým terénom, bez budovania pivničných priestorov.
- V prípade situovania rozvojových lokalít v potenciálne zaplavovanom území si musí žiadateľ - investor protipovodňovú ochranu zabezpečiť na vlastné náklady, vrátane príslušnej projektovej dokumentácie. Protipovodňová ochrana nesmie negatívne ovplyvniť odtokové pomery nižšie položených úsekov vodných tokov.

ROZVODY VN A NN

Obec Pavčina Lehota je elektrickou energiou zásobovaná z distribučných transformátorových staníc 22/0,4 kV, ktoré sú napájané z 22 kV vzdušných línií tangujúcich zastavané územie obce Pavčina Lehota. Tieto vyúsťujú z prevodových transformátorových staníc 110/22 kV. Sekundárna sieť NN je vybudovaná ako vzdušné NN vedenie na betónových (popri štátnej ceste a hlavných miestnych komunikáciách) a drevených podperných bodoch (rozvody k rodinným bytovým jednotkám) spolu s rozvodom verejného osvetlenia. Časť sekundárnej siete NN je vybudovaná ako káblová sieť NN. Sekundárnu sieť NN treba rozširovať, pre potenciálnu výstavbu budovať sekundárnu sieť NN káblovú. Obec je v súčasnosti zásobovaná elektrickou energiou z existujúcej nízko napäťovej siete, ktorá je v obci vedená po stĺpových podperách od jednotlivých trafostaníc. V súčasnom období je v obci 6 trafostaníc, z nich jedna je lokalizovaná v časti Strelnica. V prípade ďalšieho hospodárskeho a sociálneho rozvoja bude potrebné uskutočniť zvýšenie kapacity elektrickej prenosovej sústavy.

VEREJNÉ OSVETLENIE

Osvetlenie ciest, komunikácií a verejných priestranstiev je vybudované výbojkovými svietidlami, ktoré sú pomocou výložníkov uchytené na podperných bodoch vzdušnej sekundárnej siete NN. Rozvod medzi svietidlami je vodičom AlFe, ktorý slúži ako fáza VO vzdušnej sekundárnej siete NN. Ovládanie VO je centrálné prostredníctvom impulzných káblov pri transformátorových staniaciach. Do budúcnosti sa odporúča budovať verejné osvetlenie výbojkovými sodíkovými svietidlami, ktoré budú upevnené na bezpäťcových osvetľovacích stožiaroch. Rozvod medzi svietidlami bude káblom CYKY. Ovládanie navrhovaného osvetlenia napojiť pomocou impulzného kábla na centrálny impulz VO obce Pavčina Lehota v RVO pri transformátorovej stanici.

ch regulatívov.

Pre rozvod elektrickej energie v územnom pláne je potrebné splniť nasledovné požiadavky:

1. Vysoké napätie - prípojky na trafostanice v zastavenej časti riešiť ako zemné káblové

2. Trafostanice

Trafostanice riešiť ako kioskové do 630 KVA, v prípade požiadavky na výkon do 250 kVA kompaktné. Napojenie nových odborných miest je možné, len z trafostaníc v majetku SSE-D.

3. Nízke napätie - rozvody riešiť ako zemné káblové, dĺžka výbežkov od zdroja max. 350 m

4. Upozorňujeme vás, že v predmetnej lokalite sa nachádzajú podzemné aj nadzemné vedenia v správe SSE-D, a.s. od ktorých je potrebné pri výstavbe dodržať ochranné pásma.

5. V prípade požiadavky na prekládku energetických zariadení je potrebné tieto riešiť v zmysle zákona č. 251/2012 Z.z § 45 "Preložka elektroenergetického rozvodného zariadenia" v ktorom sa uvádza..:

5.1. Preložkou elektroenergetického rozvodného zariadenia na účely tohto zákona je premiestnenie niektorých prvkov elektroenergetického rozvodného zariadenia alebo zmena jeho trasy.

5.2. Náklady na preložku elektroenergetického rozvodného zariadenia je povinný uhradiť ten, kto potrebu preložky vyvolal, ak sa vlastníkom elektroenergetického rozvodného zariadenia a ten, kto potrebu preložky vyvolal, nedohodnú inak. Preložku elektroenergetického

rozvodného zariadenia vykonáva prevádzkovateľ sústavy alebo za podmienok ním určených aj iná oprávnená osoba.

Vlastníctvo elektroenergetického rozvodného zariadenia sa preložkou nemení

5.3. SSE-D, a.s. ako majiteľ energetického zariadenia si vyhradzuje právo schválenia spôsobu, termínu preložky tohto zariadenia ako aj jej realizátora. Toto schválenie musí byť vykonané minimálne 60 dní pred plánovaným termínom preložky. V prípade, že k tomuto schváleniu nedôjde, SSE-D, a.s. nesúhlasí s realizáciou preložky energetického zariadenia.

TELEKOMUNIKAČNÉ ZARIADENIA

V obci nie je zriadená prevádzka Slovenskej Pošty. Najbližšia prevádzka je v Liptovskom Mikuláši. Poštový kód obce, (PSČ), je 031 01. Z hľadiska telekomunikačného je obec napojená na uzlovú telefónnu oblasť (UTO) Liptovský Mikuláš 044.

V obci je v budove obecného úradu zriadená ústredňa pre viac ako 50 individuálnych telefónnych staníc.

Rozvod z automatickej telefónnej ústredne je vykonaný káblovým vedením až po účastnícke rozvádzače, z ktorých sú linky vedené priamo k účastníkom buď zemným káblovým vedením, alebo vzdušným vedením. Ústredňa sa nachádza na verejnom priestore pri obchode Jednota.

INFORMAČNÉ ZARIADENIA

Rozvod miestneho rozhlasu je zabezpečený z ústredne v objekte obecného úradu. Odtiaľ je vyvedený vzdušný rozvod vedený na samostatných oceľových stožiaroch. Rozvod je realizovaný ako dvojdrotovým vedením na izolačných podperách.

TELEVÍZNE ZARIADENIA

Príjem rozhlasového signálu v obci je zabezpečený individuálne prostredníctvom antén z vysielača nachádzajúceho sa mimo katastrálneho územia. Príjem rozhlasového signálu v obci je dobrý a plne postačuje. Príjem televízneho signálu v obci je zabezpečený individuálne prostredníctvom antén vo vyhovujúcej kvalite.

MOBILNÉ SIETE

Obec je pokrytá signálom všetkých mobilných operátorov, (Orange, T-Mobile, O₂). Existujúca časť obce je v súčasnosti pokrytá telefónnymi sieťami dostatočne. Mobilní operátori poskytujú obci dostatočné GSM pokrytie v budovách aj vonku, pričom však nie je vylúčené, že v niektorých častiach obce môže byť kvôli komplikovaným reliéfnym pomerom problém s telefonovaním vo vnútri domov.

PLYN

Obec je plynofikovaná. Obec Pavčina Lehota je zásobovaná zemným plynom zo stredotlakovej distribučnej siete mesta Liptovský Mikuláš. Miestna distribučná sieť STL plynovodov, o prevádzkovo tlaku 300kPa, materiálu polyetylén je trasovaná v miestnych komunikáciách.

Jednotliví odberatelia plynu sú pripojení cez STL pripojovacie plynovody (prípojky). Upozorňujeme, že cez katastrálne územie obce prechádza aj STL plynovod (materiál oceľ), ktorý je chránený katódovou ochranou.

Vzhľadom na skutočnosť, že v súčasnosti sa rozvíja obec Pavčina Lehota v rámci cestovného ruchu a rekreácie, rozšírenie plynofikácie je nutné vybudovať pre ozdravením ovzdušia tejto oblasti a zlepšenia životného prostredia ako aj pracovného prostredia v existujúcich a navrhovaných objektoch, pričom je návrh riešenia zásobovania plynom opodstatnený.

Nové plynovody STL budú navrhované v zmysle príslušných noriem STN 386413 a 386415 a súvisiacich noriem a predpisov pre stavbu plynovodov a odberných plynových zariadení.

Pre spracovanie územného plánu, z hradiska zásobovania plynom riešeného, je potrebné:

- zachovať a rešpektovať ochranné a bezpečnostné pásma (ďalej len „OP a BP“) existujúcich, plynárenských zariadení tak, ako tieto vyplývajú z ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov,

- plynofikáciu nových území požadujeme riešiť koncepčne v súlade s podmienkami, vyplývajúcimi zo všeobecne záväzných právnych predpisov a na základe podmienok a vyjadrení SPP-D, ako prevádzkovateľa siete.

- V prípade požiadavky na uskutočnenie preložky existujúcich plynárenských zariadení prevádzkovaných SPP-D, je potrebné kontaktovať oddelenie prevádzky SPP-D, ktoré možnosť realizácie preložky posúdi a stanoví konkrétne podmienky jej realizácie.

- Podľa ustanovenia § 79 ods. 5 a 6 a ustanovenia § 80 ods. 4 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zriaďovať stavby v ochrannom pásme a bezpečnostnom pásme plynárenského zariadenia a vykonávať činnosti v ochrannom pásme plynárenského zariadenia možno len po predchádzajúcom súhlase prevádzkovateľa siete a za podmienok ním určených. Súhlas prevádzkovateľa siete na zriadenie stavby je dokladom pre územné a stavebné konanie, pričom každá projektová dokumentácia alebo iná dokumentácia stavieb, drobných stavieb, informačných, propagačných a/alebo reklamných zariadení, stavebných prác, terénnych úprav alebo ťažobných prác, sa posudzuje individuálne na základe žiadosti, ktorej vzor je zverejnený na webovom sídle SPP-D: www.spp-distribucia.sk.

TEPLO

Zdroje tepla väčšieho rozsahu sa v obci nenachádzajú. Súčasný stav je charakterizovaný predovšetkým používaním zemného plynu a tuhých palív pri výrobe tepla, v prevažnej väčšine objektov. Elektrifikácia obce umožnila využívať elektrickú energiu na vykurovanie v celom zastavanom území obce. Z dôvodu vysokej prevádzkovej náročnosti je však elektrické vykurovanie domov málo rozšírené, resp. vôbec. Vzhľadom k tomu, že riešené územie vykazuje vysokú koncentráciu potrieb tepla, čo súvisí s hustotou osídlenia a charakterom obytnej zástavby (väčšinou samostatné rodinné domy) a občianskej vybavenosti v obci, zásobovanie bytovo-komunálnych objektov teplom je v súčasnosti prevádzkané prevažne na báze tuhých palív a zemného plynu. Vo výrazne menšej miere je preto používaná aj elektrická energia.

Pri riešení spôsobu zásobovania teplom v riešenom území bude potrebné vychádzať z prioritných funkcií obce, ktorými sú obytná funkcia a rekreácia. Zachovanie čistoty ovzdušia v celom území si vyžaduje použitie ušľachtilých médií akými sú hlavne dostupná elektrická energia. Postupne je potrebné nahradiť všetky zdroje tepla so spaľovaním tuhého paliva novou technológiou, ktorá využíva ekologické druhy palív.

Zdroje tepla väčšieho rozsahu sa v obci nenachádzajú. Jednotlivé nehnuteľnosti v prevažnej miere majú svoje lokálne zdroje tepla na spotrebu vykurovacieho média zemného plynu. Pri stanovení tepelnej potreby je potrebné vychádzať z STN 383350 o zásobovaní teplom. Vzhľadom k tomu, že obec je plne plynofikovaná sú jednotlivé objekty či už rodinné domy alebo občianska vybavenosť zásobované teplom z vlastných tepelných zdrojov, ktorých palivová základňa je zemný plyn naftový.

NETRADIČNÉ DRUHY ENERGIE

Zdroje a zariadenia na výrobu netradičných druhov energie tepla väčšieho rozsahu sa v obci nenachádzajú. Odporúča sa však zmena (v jednotlivých prípadoch) palivovej základne prechodom na biomasu. V prípade nedostatočného využitia orných pôd pre poľnohospodárske účely, je možné tieto plochy preorientovať na pestovanie plodín pre energetické účely a ich využitie pri zásobovaní teplom. Zároveň je možné pre energetické účely využívať aj odpady z lesných plôch a bioodpady z obce.

Požiadavky na riešenie z hľadiska sietí technickej infraštruktúry:

- rozšírenie akumulácie pitnej vody a rozšírenie rozvodov vody na rozvojových plochách,
- rozšírenie rozvodov splaškovej kanalizácie v zmysle ÚPN VÚC Žilinský kraj, .

- rozšírenie rozvodov plynu,
- rozšírenie rozvodov VN a NN elektrickej energie, riešiť ich zokruhovanie,
- pre navýšenie výkonu v riešenej lokalite, je nutné uvažovať s výstavbou nových trafostaníc, prípadne s rekonštrukciou existujúcich TS do 630 kVA,
- rozšírenie rozvodov verejného osvetlenia na rozvojových plochách,
- vybudovanie dátových sietí na rozvojových plochách,
- preložky elektromagnetických zariadení riešiť podľa zákona č. 656/2004 Z. z. §38 v súčinnosti s SSE,.
- rozvoj telekomunikačnej siete na rozvojových plochách,
- podporovať využívanie netradičných zdrojov energie,
- dodržať ochranné pásma vedení zmysle zákona č. 656/2004 Z. z. §36.

k) Požiadavky na ochranu prírody, tvorbu krajiny, kultúrneho dedičstva, na ochranu prírodných zdrojov, ložísk nerastov a všetkých ďalších chránených území a ich ochranných pásiem, vrátane požiadaviek na zabezpečenie ekologickej stability územia

OCHRANA PRÍRODY A KRAJINY

-územná ochrana prírody

Z národného hľadiska patrí celé územie katastra obce do veľkoplošného chráneného územia Národného parku Nízke Tatry resp. jeho ochranného pásma.

Z európskeho hľadiska – Natura 2000 – spadá južná časť územia do Chráneného vtáčieho územia Nízke Tatry – SKCHVU018: Nízke Tatry sú jedným z troch najvýznamnejších území na Slovensku pre hniezdenie druhov orol skalný (*Aquila chrysaetos*), tetrov hoľniak (*Tetrao tetrix*), tetrov hlucháň (*Tetrao urogallus*), ďateľ trojprstý (*Picoides tridactylus*), kuvik kapcavý (*Aegolius funereus*), kuvik vrabčí (*Glaucidium passerinum*) a jariabok hôrny (*Bonasa bonasia*).

Hranica Národného parku Nízke Tatry sa v katastri zhoduje s predchádzajúcim územím európskeho významu. Vo vlastnom území NAPANT platí tretí stupeň ochrany prírody a krajiny. Národný park bol pôvodne vyhlásený Nariadením vlády SSR č. 119/78 Zb. zo dňa 14. júna 1978 v znení zákona SNR č. 1/1995 Zb. Nariadením vlády SR č. 182/1997 Z.z. zo dňa 17. júna 1997 boli upravené a novelizované hranice národného parku a jeho ochranného pásma. Národný park Nízke Tatry je rozlohou najväčší národný park Slovenska. Jeho najvyšším vrcholom je Ďumbier (2043 m n. m.). Pohorie sa tiahne stredom Slovenska východo-západným smerom v dĺžke takmer 100 km. Sedlom Čertovica je rozdelené na 2 časti: západnú - Ďumbierske Tatry a východnú - Kráľovoľské Tatry. Masív Kráľovej hole je pramenným miestom troch slovenských riek - Váhu, Hrona a Hnilca. Významnými prvkami z hľadiska ochrany prírody sú genofondové lokality a lokality s výskytom chránených druhov. Oba tieto druhy lokalít sú vyznačené v mape ochrane prírody na základe podkladov správy NAPANT.

-chránené druhy (druhovú ochrana)

Chránené druhy rastlín aj živočíchov možno nájsť na viacerých miestach katastra. Na mape sú niektoré lokality vyznačené na základe podkladov správy NAPANT. Pre ich ochranu je dôležitá osвета príslušných orgánov ako aj vzdelanostná úroveň obyvateľstva. V katastri sú bežné chránené druhy rastlín ako Dactylorhiza maculata, Gymnadenia conopsea, Epipactis palustris. Zo živočíchov je kataster bohatý na možnosti hniezdenia vtákov, vyskytujú sa tu aj chránené obojživelníky, plazy a cicavce a iné skupiny fauny.

-ochrana drevín

V rámci katastra sa nenachádzajú stromy chránené podľa zákona o ochrane prírody a krajiny. Všeobecná ochrana drevín rastúcich mimo les dosahujúcich potrebné parametre vyplýva takisto z uvedeného zákona.

-územné systémy ekologickej stability (ÚSES)

V katastri sa nachádza nadregionálne biocentrum Ďumbierske Nízke Tatry, nadregionálny biokoridor Nízke Tatry, regionálne biocentrum Jelšie a regionálny biokoridor Demänovka.

Interakčné prvky prepájajú pôsobenie ostatných prvkov ÚSES na okolitý priestor a sú navrhované z prvkov nelesnej drevinovej vegetácie, lúk a pasienkov, sprievodných vodných biotopov, mokradných a podmáčaných lokalít a na biotopoch s prirodzenejším druhovým zložením.

Do návrhu územného plánu bude potrebné

- zapracovať požiadavky, ktoré vyplývajú z konania o posudzovaní vplyvov na životné prostredie ,
- zhodnotiť únosnosť zaťaženia územia navrhovanými funkciami a navrhnúť opatrenia na elimináciu nepriaznivých vplyvov prostredia na životné prostredie, doriešiť a zregulovať vplyv rekreačných objektov na stav prírody a krajiny,
- riešiť výsadbu plošnej a líniovej zelene,
- zhodnotiť kvalitu a kapacitu dopravnej siete, ochraňovať podzemné vody vybudovaním kanalizácie a ČOV.
- rešpektovať významné krajinnotvorné prvky a kostru územného systému ekologickej stability v krajine.
- stavby je možné umiestňovať minimálne 6 m od brehovej čiary vodných tokov, pokiaľ sú brehové porasty toku širšie, tak stavby umiestňovať až za ne.
- zachovať prípadne doplniť brehové porasty vodných tokov, oplatenie a ostatné stavebné objekty nesmú zasahovať do vodných tokov a ich brehových porastov.

KULTÚRNO – HISTORICKÝ POTENCIÁL OBCE

História osídlenia chotára Pavčinej Lehoty siaha až do obdobia 500 - 1000 rokov pred našim letopočtom a to lužickým ľuďom na vrchu Jama. Dôkazom tohto osídlenia je aj ručne vytesaná jama vo vápencovej skale hlboká asi 15 m.

Pavčina Lehota svoju históriu začína, keď uhorskí králi Ondrej III., Belo IV. a Ladislav IV. rozširujú osídlenie Palúdzky a poriečia Demänovky. Títo panovníci dávajú spomenuté územia svojim dvoranom, vojakom a kráľovským úradníkom za ich

zásluhy pre panovnícky dvor. Pavčina Lehota mala pri osídľovaní päť rodín: *Majerčiak - Majerovie, Kupčo - Kubovie, Lazoň - Zlazu, Staroň - Starých a Šimko*. Z historických prameňov však nie je zjavné či patrili pod jedného alebo viacerých zemepánov.

Historické osídlenie obce Pavčina Lehota spadá do 14. storočia.

Obec sa vyvinula v chotári obce Bodice, spomína sa v roku 1365. Obec vznikla z dvoch sídelných útvarov, a to z osady a z majera. Forma sídelnej štruktúry osady a majera bola rozdielna. Obec patrila rodine Bodickovcov, neskôr po ich vymretí v polovici 16. storočia rodine Palugyayovcov a rodine Okolicsányovcov.

V roku 1600 prepukla cholera, zmenšil sa počet poddaných hlavne v Paludzke a od polovice 16. storočia po vymretí zemanov z Bodíc patrili Bodice, Lehota a hlavne Kamenná Porúbka zemanom z Palúdzky.

Roku 1715 mala obec šesť daňovníkov, želiarov, v roku 1720 troch daňovníkov. V roku 1784 mala obec 18 domov a 180 obyvateľov.

Obyvateľstvo sa venovalo pastierstvu, lesnému hospodárstvu. Starí osadníci rozširovali plochy ornej pôdy, lúk a pasienkov do vyšších polôh. V 18. storočí preniká už aj na Lehotu osvietenický duch, upravuje sa urbár, prestáva poddanstvo, prichádzajú nové zemianske rodiny. Obec začína dostávať dnešnú podobu, ktorá je už zaznačená v prvých pozemkových knihách z roku 1845 a 1866. V roku 1897 vyhorela dolná časť obce. V roku 1935 požiar zničil 3 rodinné domy s hospodárskymi budovami.

Výstavba cesty k Demänovke a regulácia potôčika dotvára dnešnú podobu Lehoty, ku ktorej sa pridáva v rokoch 1960 - 1965 horná ulica Hate a ulica nad Ohradcami.

Názov sídla Pavčina Lehota sa menil:

1365 Lehota, 1430 Hylhota, 1547 Paucsina Lehota, 1773 Paučina Lehota, 1920 Pavčina Lehota, 1927 Pavčina Lehota.

Názov obce : *Pavčina* - pravdepodobne po zemepánovi Pavčulovi alebo podľa už zaniknutého krstného mena Pavčina. *Lehota* - predpokladá sa že išlo o splnenie určitej úlohy v určenom termíne - lehote. Interpretácie určenej úlohy sú rôzne - osídlenie územia a kultivácia pôdy pre zemepána, resp. plnenie úlohy pri začiatku stavby hradu na vrchu Jama, Zámčoku alebo zlatých baniach v Demänovskej doline pod Ďumbierom.

365	Najstaršia správa o Pavčinej Lehote - vtedy došlo k deľbe dediny a majetku medzi deťmi zemana Mikuláša z Bodíc či Palúdzky (Uličný 2014, 169)
14. stor.	V severovýchodnom susedstve Pavčinej Lehoty, vedľa pravého brehu Demänovky existovala dedina Poruba, ktorá zanikla (Uličný 2014, 170)
1.pol.14.stor.	Vznik dediny. Pavčina Lehota bola najmladšou z okolitých dedín (Uličný 2014, 169)
1.pol.16.stor.	Tunajší zemanovia bývali v jednej kúrii (Uličný 2014, 170)
Okolo 1584	Vkúriach žilo päť zemianskych rodov (Uličný 2014,170)
1715	V Pavčinej Lehote žilo 6 poddanských usadlostí (Uličný 2014, 170)
1228	Pavčina Lehota mala 21 obývaných domov, v ktorých žilo 207 dospelých obyvateľov -186 evanjelikov a 21 rímskokatolíkov (Uličný 2014, 170)

Na riešenom území sa nachádzajú nasledovné národné kultúrne pamiatky (ďalej len NKP) zapísané v registri nehnuteľných kultúrnych pamiatok Ústredného zoznamu pamiatkového fondu SR, riešené územie ani jeho časť nie je pamiatkovým územím zapísaným v registri pamiatkových zón Ústredného zoznamu pamiatkového fondu SR ďalej len ÚZPF):

ZVONICA	súp.č.	parc.č.	evid. č. ÚZPF
ARCHEOLOGICKÁ LOKALITA - ZÁMČOK	79/3	361/1	2176/1

Na uvedené NKP sa vzťahuje ochrana vyplývajúca z pamiatkového zákona dotýkajúca sa individuálnej ochrany vlastnej veci, ako aj ochrany vyplývajúcej z povinnosti trvalého udržiavania vhodného prostredia kultúrnej pamiatky, podľa § 27 pamiatkového zákona. Využívanie a prezentácia NKP sú možné len takým spôsobom, ktorý zodpovedá jej pamiatkovej hodnote. Všeobecnou podmienkou pamiatkovej hodnoty je individuálny prístup ku každému objektu NKP a jej prostrediu, s cieľom zachovania ich špecifických hodnôt, jedinečnosti, ako aj hodnôt prostredia, do ktorého sú situované.

Uvedené NKP nemajú vyhlásené ochranné pásmo. V zmysle § 27, ods. 2 pamiatkového zákona, je súčasťou NKP aj jej bezprostredné okolie, t.j. priestor v okruhu 10 m od nehnuteľnej kultúrnej pamiatky. Desať metrov sa počíta od obvodového pláštia stavby, ak nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou je stavba, alebo desať metrov od hranice pozemku, ak nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou je pozemok. V tomto priestore nemožno vykonávať stavebnú činnosť ani inú činnosť, ktorá by mohla ohroziť pamiatkovú hodnotu NKP.

Na katastrálnom území obce Pavčina Lehota sa nenachádza žiadna NKP evidovaná ako chránená zeľaň.

Na katastrálnom území obce Pavčina Lehota sa nenachádzajú žiadne plochy, ktoré by boli pamiatkovými územiami vyhlásenými podľa pamiatkového zákona - pamiatková zóna, resp. pamiatková rezervácia.

Archeologické náleziská - topograficky vymedzené územia s odkrytými alebo neodkrytými archeologickými nálezmi v pôvodných nálezových situáciách, eviduje archeologický ústav v Centrálnej evidencii archeologických nálezísk Slovenskej republiky (ďalej len evidencia nálezísk). Z evidencie nálezísk a s odbornej literatúry sú známe nasledovné náleziská :

- na rozhraní k. ú. Pavčina Lehota/Demänovská Dolina - refúgium - poloha Na jame - -neskorá d. halštatská až včasná/staršia d. laténska, d. laténska (Furman 2016, s. 80)

- Pavčina Lehota - poloha Žiarce - nepotvrdené archeologické nálezisko (Furman 2016, s. 118)a základe vyššie

uvedeného možno konštatovať, že obec Pavčina Lehota má bohatý archeologický potenciál a vzhľadom k tomu, že v jeho katastri sa doteraz nerealizoval systematický archeologický prieskum je veľký predpoklad, že sa tu nachádzajú doteraz neevidované a nám neznáme archeologické náleziská, ktoré môžu byť narušené akoukoľvek stavebnou činnosťou. Archeologické náleziská z blízkeho okolia (Lazisko, Ploštín, Iľanovo) to len potvrdzujú. Dôležitú informáciu podáva PhDr. Ferdinand Uličný o existencii zaniknutej osady Poruba, ktorá sa má nachádzať severovýchodne

od obce Pavčina Lehota, po pravom brehu Demänovky.

Pri spracovaní návrhu územného plánu je potrebné,

-aby v územných a stavebných konaniach akejkoľvek stavby, pri ktorej sa predpokladá zásah do terénu (zakladanie stavieb všetkého druhu, líniové podzemné vedenia, komunikácie, hrubé terénne úpravy, rekultivácie a pod.), musí byť oslovený Krajský pamiatkový úrad Žilina, ktorého záväzné stanovisko bude podkladom pre vydanie územného rozhodnutia a stavebného povolenia. V opodstatnených prípadoch Krajský pamiatkový úrad Žilina stanoví požiadavku na zabezpečenie archeologického výskumu.

-Podľa § 40 ods. 2 a 3 pamiatkového zákona a § 127 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov v prípade zistenia, resp. narušenia archeologických nálezov počas stavby musí nálezca alebo osoba zodpovedná za vykonávanie prác ihneď ohlásiť nález Krajskému pamiatkovému úradu Žilina. Nález sa musí ponechať bez zmeny až do obhliadky krajským pamiatkovým úradom alebo ním poverenou odbornou spôsobilou osobou. Do obhliadky krajským pamiatkovým úradom je nálezca povinný vykonať všetky nevyhnutné opatrenia na záchranu nálezu, najmä zabezpečiť ho proti poškodeniu, znehodnoteniu, zničeniu a odcudzeniu, pokiaľ o ňom nerozhodne stavebný úrad po dohode s krajským pamiatkovým úradom. Podľa § 40 pamiatkového zákona archeologický nález môže vyzdvihnúť a premiestniť z pôvodného miesta a z nálezových súvislostí iba oprávnená osoba metódami archeologického výskumu.

Vo väzbe na §14 ods. 4 zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov je vhodné, aby spracovateľ územného plánu obce v spolupráci s obcou inicioval utvorenie Evidencie pamätihodností obce Pavčina Lehota a podieľal sa na kreovaní jej obsahu. V evidencii pamätihodností obce a následne v územnom priemete ÚPN-0 môžu byť vytypované a zaradené hodnotné nehnuteľné veci a kombinované diela prírody a človeka, ktoré sa viažu k histórii a osobnostiam obce, a ktoré nie sú vyhlásenými národnými kultúrnymi pamiatkami, ale majú pre obec a jej katastrálne územie historickú hodnotu, napr. : objekty ľudovej architektúry (obytné domy a hospodárske stavby, sýpky), prístenné kríže a plastiky, mosty, zvonice, objekty súvisiace s hospodárskou činnosťou, typické pre región a riešené územie.

ÚZEMNÝ SYSTÉM EKOLOGICKEJ STABILITY (ÚSES)

V katastri sa nachádza nadregionálne biocentrum Ďumbierske Nízke Tatry, nadregionálny biokoridor Nízke Tatry, regionálne biocentrum Jelšie a regionálny biokoridor Demänovka.

Interakčné prvky prepájajú pôsobenie ostatných prvkov ÚSES na okolitý priestor a sú navrhované z prvkov nelesnej drevinovej vegetácie, lúk a pasienkov, sprievodných vodných biotopov, mokradných a podmáčaných lokalít a na biotopoch s prirodzenejším druhovým zložením.

Požiadavky na riešenie ekologickej stability územia v územnom pláne:

- problematiku ÚSES-u spracovať v minimálnej mierke 1:10 000 na lokálnej úrovni a vymedziť najcennejšie prvky ochrany prírody i ÚSES-u,
- zhodnotiť únosnosť zaťaženia územia navrhovanými funkciami a navrhnúť opatrenia na elimináciu nepriaznivých vplyvov prostredia na životné prostredie,
- navrhnúť plochy slúžiace pre realizáciu náhradnej výsadby za prípadné asanované stromy.
- zachovať brehovú zeleň okolo Demänovky a riešiť výsadbu novej plošnej , líniovej zelene a brehovej zelene,
- ochraňovať podzemné vody budovaním splaškovej kanalizácie,
- celoplošne zhodnotiť stabilitu a dynamiku územia, na základe ktorých navrhnúť konkrétne ekostabilizačné opatrenia.

I) Požiadavky z hľadiska ochrany trás nadradených systémov dopravného a technického vybavenia územia

Pri riešení Územného plánu obce Pavčina Lehota je potrebné akceptovať existujúce, realizujúce sa a navrhované technické diela ako je prívodný vodovod do Dúbravy, ktorý vedie krížom cez k.ú. obce Pavčina Lehota a z ktorého je napojená aj obec Pavčina Lehota. Ďalej elektrické vedenia VN a odkanalizovanie Demänovskej Doliny aj obce Pavčina Lehota do ČOV Pavčina Lehota a následné prepojenie do ČOV Liptovský Mikuláš. Dopravne je obec prístupná cestou III/2331, ktorá sa napája na cestu II/584 vedúcu z Liptovského Mikuláša do Demänovskej Doliny.

m) Požiadavky vyplývajúce najmä zo záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami a civilnej obrany obyvateľstva

Zariadenia požiarnej ochrany

V územnom pláne sa akceptuje existujúca požiarňa zbrojnica, ktorá sa nachádza v objekte pri Osvetovom stredisku, ktorá vyhovuje potrebám obce v súčasnosti i v najbližších cca 20 rokov.

Zariadenia civilnej ochrany

Stavebnotechnické požiadavky na zariadenia civilnej ochrany - ochranné stavby riešiť a zabezpečovať v zmysle zákona č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva, v znení neskorších predpisov a Vyhlášky MV SR č.532/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany.

V stavbách s väčším sústredením osôb riešiť a zabezpečovať úkrytie zamestnancov a osôb prevzatých do starostlivosti a úkrytie obyvateľstva mesta v ochranných stavbách -úkrytoch rozdielne podľa kategorizácie územia Slovenskej republiky /obvod Liptovský Mikuláš patrí do III. kategórie/a pre obdobie vojny a vojnového stavu v súlade s § 4 vyhlášky MV SR č. 532/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany.

Pri vzniku mimoriadnych udalostí sa činnosť v teritóriu obce, riadi v zmysle základných ustanovení Prehľadu činnosti Obecného

úradu Pavčina Lehota po vyhlásení stupňov pohotovosti:

1. stupeň pohotovosti - situácia nebezpečenstva
2. stupeň pohotovosti - stav ohrozenia

Právo vyhlasovania predbežných opatrení a stupňov pohotovosti má Bezpečnostná rada štátu. Materiál podrobne charakterizuje realizáciu opatrení pri prvom stupni pohotovosti -situácia nebezpečenstva a pri vyššom stupni pohotovosti - stave ohrozenia. Ďalej sú presne určené opatrenia príslušných ústredných orgánov, o ktorých rozhodla BR SR a spôsob ich nevyhnutnej realizácie. Dôležité je zabezpečenie spojenia. Spojenie Obecného úradu sa organizuje tak, aby bol zabezpečený styk s určenými organizáciami na teritóriu obce s nadriadenými orgánmi okresu Námestovo a so súčinnosťnými organizáciami pre odborné zabezpečenie činnosti Obecného úradu. Využívajú sa všetky dostupné technické prostriedky (telefón, fax,...). Plán činnosti Obecného úradu po vyhlásení stupňov pohotovosti musí starosta obce a členovia štábu obrany už v období mieru. Z hľadiska územno-technického je dôležité nezablokovať automobilové komunikácie a udržiavať v prejazdnom stave hlavnú evakuačnú trasu, cestu.

Odbor civilnej ochrany obyvateľstva a obrany participuje na cezhraničnej spolupráci organizácií s humanitárnym zameraním v oblasti civilnej ochrany obyvateľstva.

Je potrebné spracovať dokumentáciu požiarnej ochrany obcí a oboznámiť občanov s nebezpečenstvami, ktoré vznikajú zakázanou činnosťou najmä v čase nepriaznivej požiarnej -bezpečnostnej situácie a je potrebné zvýšiť kvalitatívnu stránku

Protipovodňové opatrenia

Z hydrologického hľadiska územie spadá sever územia do stredohorskej oblasti so snehovo-dažďovým typom režimu odtoku. Akumulácia tu prebieha v mesiacoch november až marec, vysoká vodnosť je v marci až júni, najvyššie prietoky sú v máji a najnižšie v januári – februári a v septembri – októbri. Hlavná akumulčná oblasť je v južnej časti katastra v masíve Nizkých Tatier, ktorá patrí až do vysokohorskej oblasti s prechodne snehovým režimom odtoku. Akumulácia je tu od októbra do marca, vysoká vodnosť od apríla do júna, maximá máj – jún, minimá január a február.

Priemerný ročný elementárny odtok sa pohybuje od 25 do 15 ls⁻¹km⁻².

Celé územie patrí do povodia rieky Váh. Menšie vodné toky pramenia aj na území katastra, ktorý je obtekaný z východu Palužankou prameniaca pod Poľanou a z východnej strany Demänovkou prameniaca pod Krúpovou hoľou. Toky majú bystrinný charakter so značne kolísavou vodnosťou.

Z hydrogeologického hľadiska sa jedná o hydrogeologický rajóny QP 016 – paleogén a kvartér západnej a strednej časti Liptovskej kotliny a MG 017 – mezozoikum a kryštalinikum severných svahov Nizkých Tatier. Využiteľné zásoby podzemných vôd sú premenlivé – od 0,2 do 5 ls⁻¹km⁻². Východná časť katastra Pavčinej Lehoty patrí do Chránenej vodohospodárskej oblasti Nízke Tatry – východ.

Obec Pavčina Lehota má vybudovanú Povodňový plán záchraných prác obce., v ktorom sú v zmysle §17 ods. 3 písm. e) zákona č. 7/2010 Z.z. uvedené povodňové plány záchraných prác osôb a zariadení, ktoré môžu byť postihnuté povodňou, Zoznam povinných subjektov, stupne povodňovej aktivity a predpovedná povodňová služba, hlásna povodňová služba a varovanie obyvateľov, povodňové a záchrané práce.

V rámci tvorby územného plánu t.j. návrhu vhodných území na zástavbu je potrebné dodržiavať nasledovné regulatívy:

- neodlesňovať územia, v maximálnej miere čo najviac zadržať vodu zo zrážok na území,
- neumiestňovať objekty v inundačnom území vodných tokov,
- nerealizovať mosty, lávky, mostíky a rôzne prevody potrubí cez vodné toky v nevhodných úsekoch vodného toku,
- neuskladňovať voľne stavebný materiál v blízkosti vodného toku
- v zmysle § 49 zákona č. 364/2004 Z.z. (Vodný zákon) a vykonávacej normy STN 75 2102 zachovať ochranné pásmo v šírke min.6m od brehovej čiary obojstranne.
- v ochrannom pásme nie je prípustná orba, stavanie objektov, zmena reliéfu ťažbou, navážkami, manipulácia s látkami škodiacimi vodám, výstavba súbežných inžinierskych sietí. Taktiež je nutné zachovať prístup mechanizácie správcu vodného toku k pobrežným pozemkom (bez trvalého oplotenia) z hľadiska realizácie opráv, údržby a povodňovej aktivity,
- pri výkone správy vodného toku a správy vodných stavieb alebo zariadení môže správca vodného toku užívať pobrežné pozemky (§ 49 Zákona o vodách č.364/2004 Z.Z). Pobrežnými pozemkami v závislosti od druhu opevnenia brehu a druhu vegetácie pri vodných tokoch sú pozemky do 6 m od brehovej čiary pobrežné pozemky sú súčasťou ochranného pásma.

Ďalej je potrebné zabezpečiť ochranu inundačného územia a vytvárať podmienky pre:

- pre prirodzené meandrovanie vodných tokov,
- pre spomaľovanie odtoku povrchových vôd z predmetného územia,
- dažďové vody zo striech a spevnených plôch pri plánovanej výstavbe je potrebné v maximálnej miere zadržať v území (zachovať retenčnú schopnosť územia), akumuláciou do zberných nádrží a následne túto vodu využívať na závlahu pozemkov, respektíve kontrolovane vypúšťať do recipientu po odznení prívalovej zrážky
- návrh odvádzania a čistenia odpadových vôd z rozvojových lokalít musí zohľadňovať požiadavky na čistenie vôd v zmysle Zákona o vodách č.364/2004 Z.z. a NV SR č.269/2010 Z.z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd.
- komplexne riešiť odtokové pomery v povodiach s dôrazom na spomalenie odvedenia povrchových vôd z územia v súlade s ekologickými limitmi využívania územia a ochrany prírody, vytvárať podmienky a budovať potrebné protipovodňové opatrenia s dôrazom na ochranu intravilánov miest a obcí,
- v rámci využitia územia nesmie dôjsť k významným zásahom do režimu povrchových vôd, vodných tokov

a technických diel na nich,

- navrhované križovania inžinierskych sietí s vodnými tokmi musia byť technicky riešené v zmysle STN73 6822.
- akúkoľvek investorskú činnosť a výsadbu porastov v blízkosti vodných tokov a ich ochranného pásma požadujeme odsúhlasiť s SVP, a.s. Piešťany.

n) Požiadavky na riešenie priestorového usporiadania a funkčného využívania územia obce s prihliadnutím na historické, kultúrne, urbanistické a prírodné podmienky územia vrátane požiadaviek na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu

Obec Pavčina Lehota má prevažne obytnú funkciu a rekreačnú funkciu s doplnkovými funkciami.

- **funkcia obytná** - obec charakterizuje sčasti potočná a sčasti cestná, obojstranná zástavba popri štátnej ceste III/2331 a okolo ostatných obslužných cestách. Staršia zástavba je determinovaná úzkou parceláciou úzkou zástavbou s úzkymi dvormi, kde v prednej časti sú situované domy a v zadnej časti humná a hospodárske objekty. Nové domy individuálnej bytovej výstavby majú väčšie rozostupy, širšiu parceláciu. Zástavba je kompaktná, tvorená rodinnými domami a hospodárskymi objektmi a niekoľkými objektmi základnej občianskej vybavenosti.

- **funkcia športu a zotavenia** je zastúpená hlavne fungujúcim športovým areálom s futbalovým ihriskom, ktorý sa nachádza v južnej časti zastavaného územia, chatovou osadou na Kamennej Porúbke a Lyžiarskym areálom Žiarce Pavčina Lehota. V rámci spracovania územného plánu je potrebné zachovať a rozvíjať všetky funkčné zložky, pričom ťažisko ostane v obytnej a rekreačnej funkcii. Rekreačná funkcia súvisí s polohou obce pri vstupe do Demänovskej Doliny.

Doplnkové funkcie tvoria tieto funkcie

- **funkcia obslužná**, ktorú predstavujú objekty a zariadenia sociálnej infraštruktúry a občianskej vybavenosti - občianska vybavenosť a služby sa sústreďujú v centre od obecného úradu a osvetovej besedy po materskú škôlku.

- **funkcia výrobná**, ktorú predstavuje poľnohospodárska výroba na Poľnohospodárskom dvore Agro Sina, s.r.o. Svätý Kríž 133.

Požiadaviek na priestorové a funkčné využívanie územia:

-rešpektovať architektonické a prírodné hodnoty, navrhovanú výstavbu a funkcie prirodzene prepojiť s jestvujúcou zástavbou vhodným rozložením funkcií v území,

- formovať obec ako kompaktný celok (v rámci zastavaného územia) s prirodzenou gradáciou k ťažisku obce,

- pri návrhu novej výstavby vychádzať z jestvujúcej, historicky vyformovanej urbanistickej štruktúry,

- dôležité je vytvoriť územnú rezervu pre výstavbu rodinných domov,

- v rámci občianskej vybavenosti, zrekonštruovať existujúce objekty občianskej vybavenosti, doriešiť existujúci cintorín, prípadne navrhnúť nový cintorín a pod.,

- nové ulice formovať v zmysle optimálnej šírky bez dopravných zavad, t.j. musia byť prejazdne a spĺňať všetky kritériá, rozvoj inžinierskych sietí, odstavné plochy, účinnú prepravnú šírku,

- riešiť parkoviská pri verejných budovách, najmä pri novom cintoríne, pri osvetovej besede, obecnom úrade, lyžiarskom areáli a pod.,

- v rámci uličných priestorov riešiť aj koridor pre peší pohyb(chodník s jednej strany), riešiť peší pohyb a cyklistickú dopravu ,

- rešpektovať, chrániť a udržiavať všetky prírodné prvky(stromy, vodné toky a pod.)v zastavanom území obce.

- územný plán obce musí spĺňať požiadavky vyhlášky č. 532 Ministerstva životného prostredia SR z 8. júla 2002, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie – ide predovšetkým o objekty občianskej vybavenosti. Táto vyhláška ustanovuje podrobnosti o

a) všeobecných technických požiadavkách na výstavbu, ktorými sú požiadavky na územno-technické riešenie výstavby, požiadavky na stavebno - technické riešenie stavby a požiadavky na účelové riešenie stavby,

b) o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie.

o) Požiadavky na riešenie bývania, občianskeho vybavenia, sociálnej infraštruktúry a výroby

BYTOVÝ A DOMOVÝ FOND

Na základe prieskumov a rozborov sa zmapoval stavebno – technický stav všetkých domov v zastavanom území obce. Ide o domy, určené na bývanie, občiansku vybavenosť a výrobu. Informácie o stave domov boli zaznamenané vo výkresovej časti prieskumov a rozborov. Pri riešení funkčnej zložky bývania je potrebné zohľadniť celkové tendencie vývoja, ktoré je nutné sledovať v časovom horizonte 3 a 4 desaťročí, prezentovaných sčítaním ľudu, domov a bytov.

V roku 2011 v obci Pavčina Lehota bolo evidovaných 151 domov, z toho 105 neobývaných a 3 domy nezistenej obývanosti.

Bývanie je základná ľudská potreba, ktorá by mala byť uspokojovaná na úrovni adekvátnej celkovému stupňu sociálno – ekonomického rozvoja spoločnosti. Problém bývania vytvára záväzok pre verejné subjekty (štát, obec), aby sa angažovali pri jeho riešení. Sú vrstvy obyvateľstva, ktoré vzhľadom na charakter bytu ako tovaru, nie sú schopní sami sa postarať o adekvátne bývanie. Zasahovanie štátu do problematiky bývania, jeho štruktúrovaná podpora jednotlivých skupín populácie, sa rieši prijatím a uplatňovaním bytovej politiky.

Je potrebné sa zamerať na postupné odstraňovanie zanedbanosti existujúceho bytového fondu, podporiť opravy a rekonštrukcie bytov, pripraviť pozemky na výstavbu individuálnej bytovej výstavby – výstavby rodinných domov.

Pri riešení funkčnej zložky bývania je potrebné zohľadniť celkové tendencie vývoja, ktoré je nutné sledovať v časovom horizonte 3 a 4 desaťročí, prezentovaných posledným sčítaním ľudu, domov a bytov z roku 2011.

BYTOVÉ DOMY

V obci sa nenachádzajú bytové domy.

RODINNÉ DOMY

V roku 2011 v obci Pavčina Lehota bolo evidovaných 150 bytov, z toho 106 obývaných bytov, 42 neobývaných a 2 nezistená obývanosť.

Obec Pavčina Lehota, z demografického hľadiska, sa javí ako obec prevažne s obytnou funkciou, s doplnkovou rekreačnou funkciou. Obec nemá dostatočné prostriedky na rozvoj bytového fondu, vo väčšine prípadov sa uskutočňuje výhradne z prostriedkov jednotlivých domácností.

Obec Pavčina Lehota sa svojou polohou pri vstupe do rekreačného strediska Jasná Demänovská Dolina a dostupnosťou do mesta Liptovský Mikuláš stáva zaujímavá z hľadiska trvalého aj prechodného ubytovania. Na Obecnom úrade sú evidované viaceré žiadosti o pridelenie stavebného pozemku, alebo aspoň o vytvorenie možnosti výstavby rodinných a rekreačných domov, nakoľko jestvujúce preluky sú už zastavané alebo majitelia ich chystajú zastavať. Z toho dôvodu je potrebné rozšíriť zastavané územia obce.

Nárast počtu domov a bytov sa dosiahne:

- regeneráciou, resp. prestavbou v súčasnosti neobývaných priestorov,
- prestavbou a modernizáciou súčasných bytov,
- novou výstavbou vo forme intenzifikácie súčasnej obytnej štruktúry,
- rozšírením obytného územia o nové plochy ,
- občianska vybavenosť doplniť v rámci územného plánu najmä o sociálne a výrobné služby, vybavenosť športového areálu, funkciu trhoviska , dobudovanie základnej školy (dielne, telocvičňa) a pod,
- zabezpečiť zdravotné, sociálne, vzdelanostné, kultúrne a športové potreby obyvateľov a pracovné príležitosti pre nich, zosúladiť programov vzdelanosti a znižovania nezamestnanosti a vytvárať pracovné miesta, hlavne v oblasti cestovného ruchu a rekreácie.

OBČIANSKA VYBAVENOSŤ

Vyššia občianska vybavenosť aj pre obec Pavčina Lehota sa nachádza v obci Demänová a v okresnom meste Liptovský Mikuláš.

Základnú občiansku vybavenosť obce tvorí:

Školstvo a výchova

V obci je zriadená materská škola s 1 oddelením, pre 23 detí, 2 učiteľky 2 THP zamestnancom.

Školopovinní žiaci navštevujú základnú školu v Demänovej.

Zdravotníctvo

V obci sa nenachádza zdravotné stredisko, ani ordinácia žiadneho lekára. Obyvatelia môžu využívať zdravotnícke služby v Demänovej a v okresnom meste Liptovský Mikuláš – Poliklinika v Liptovskom Mikuláši. Vyššiu zdravotnú starostlivosť poskytuje Nemocnica v Liptovskom Mikuláši – Palúdzka, pre ktorú je spádovou obcou.

Obec Pavčina Lehota zabezpečuje svojim občanom poskytovanie sociálnych služieb, (formou opatrovateľskej služby), v domácom prostredí. Obec poskytuje občanom s trvalým pobytom na jeho území rôzne dávky sociálnej pomoci. Cieľom je pomoc občanom, ktorí sa ocitli v hmotnej núdzi alebo nepriaznivej sociálnej situácii.

Správa a administratíva

V obci Pavčina Lehota sa nachádza:

- Obecný úrad, kde pracujú 3 zamestnanci,
- Urbár a komposesorát - pozemkové spoločenstvo Pavčina Lehota.

Osveta

- Knižnica s 1800 zväzkami je situovaná v objekte požiarnej zbrojnice,

Ochrana pred požiarom

- Požiarna zbrojnica, situovaná v blízkosti Obecného úradu,

Telovýchova a šport

Vybavenosť pre telovýchovu a šport nie je adekvátne veľkosti obce. Pozostáva z:

- Futbalové ihrisko o ploche 5 600 m² hracej plochy. Šatne pri ihrisku majú spoločenskú miestnosť , dve šatne, miestnosť pre rozhodcu, umývareň a chodbu. Objekt má zavedenú vodu i el. energiu.
- Volejbalové ihrisko vzniklo pri futbalovom ihrisku
- Lyžiarsky areál Žiarce Pavčina Lehota

V súčasnosti sa prevádzkujú 3 lyžiarske vleky a 4 lyžiarske zjazdovky, prevádzkový objekt, 2 bufety, škola lyžovania pre deti, technické objekty zasnežovanie, v lete bobová dráha..

-Strelnica

Areál strelnice tvorí prevádzkový objekt , ríadiaca veža a priestor s terčami.

V oblasti športových aktivít, ktoré sa neviažu na vybudovanú športovú infraštruktúru, obec a jej okolie ponúka široké možnosti.

V letných mesiacoch ide predovšetkým o horskú cykloturistiku, pešiu turistiku, hubárčenie, poľovníctvo a rybolov.

Kultúra

- Osvetová beseda s divadelnou sálou pre 60 divákov a priestorom pre knižnicu
- Pamätník SNP bol postavený k 30. výročiu SNP a odhalený 28.09.1974.
- Na juhovýchod od obce Pavčina Lehota sa nachádza "Zámčok" alebo "Hrádok". Je to lesnatý kopec na severe výbežku masívu Opalenisko, hradisko s vyvinutým valovým opevnením so stopami osídlenia z neskorej doby bronzovej zo včasnej doby laténskej (3.stor.p.n.l.) a neskorej doby rímskej (4.stor.n.l.). Toto územie o ploche 0,58 ha bolo dňa 27.10.1967

vyhlásené za Kultúrnu pamiatku registrovanú pod číslom ÚZKP Ss/2176.

V roku 1977 sa na lokalite uskutočnil zisťovací prieskum za účelom bližšieho kultúrneho a časového zaradenia. Poloha "Zámčeku" má nepravidelný obdĺžnikový tvar (70 x 40m). Severo-východná časť predstavuje akropolu, ktorá plnila funkciu hrádka i v ranom stredoveku (13.storočie). Poloha "Zámčeku" mala výhodnú terénnu konfiguráciu - z troch strán ju chránil strmý zráz. Zapadno-východné prístupové strany polohu chránili dve obranné priekopy. Zisťovacím rezom a obranných priekopách (východnejšie) sa získal početný keramický materiál, ktorý bol zaradený do obdobia púchovskej kultúry a raného stredoveku (polovica 13.storočia).

V obci sa pravidelne organizujú tieto akcie: majstrovské futbalové zápasy v súťažnej skupine, Malá cena Demänovských jaskýň v cezpoľnom behu, Cena Žiarca v zjazdovom lyžovaní, Bežkársky lyžiarsky pretek. Okrem hore spomínaných kultúrnych aktivít obec uskutočňuje každoročne Karneval na snehu, Deň obce Pavčina Lehota, Posedenie s dôchodcami, Deň matiek, Deň detí, Novoročné stretnutie občanov, stavenie centrálného mája, Handričkový deň a podobne.

Maloobchodná sieť

V obci sa nachádzajú 2 predajne potravinárskeho tovaru:

- Potraviny COOP Jednota a
- Predajňa Liptovský med.

Prechodné ubytovanie

V obci sa nachádza cca 450 lôžok v 45 objektoch , z toho

- Rekreačné zariadenie - PD Žemberovce
- Rekreačné zariadenia - Sociálna poisťovňa
- v súkromí - v rodinných domoch, apartmánoch, viď. Rekreačia

Verejné stravovanie

V obci sa nachádzajú 2 zariadenia s verejným stravovaním:

- Steven Pub v Požiarnej zbrojnici,
- 2 bufety v Lyžiarskom areáli Žiarce Pavčina Lehota.

.Nevýrobné služby

Na území obce sa nachádza:

- Cintorín so zvonickou je pietne miesto v strede obce – oproti materskej škole, kde sa pochováva od konca 17. storočia. Pôvodné cintoríny boli pod Žiarcom a na hone Podvršie – Richtárska,
- práčovňa Danko (v rodinnom dome),
- AGAMI STEL, s.r.o Dipl. Ing. Milan Hájkovský (v rodinnom dome)
- BIOHIT, sro (v rodinnom dome)

Ostatné služby (polícia, pošta, bankové služby) zabezpečuje Demänová a Lipt. Mikuláš.

Poľnohospodárstvo, výroba a technické zariadenia

- Poľnohospodársky areál prevádzkuje Agro Sina, s.r.o. Svätý kríž 133, viď . časť Poľnohospodárstvo
  - Píla pri obchode COOP Jednota
  - Vrt termálnej vody – sa nachádza v severnej časti zastavaného územia obce. Je možné v jeho okolí vybudovať zariadenie s vodnými športmi a
  - ČOV, ktorá sa nachádza v juhovýchodnej časti k.ú. Pavčina Lehota, blízko vodného toku Demänovka. Čistička bol vybudovaná pre zariadenia v Demänovskej Doline a následne aj pre obec Pavčina Lehota
- Občianska vybavenosť obce Pavčina Lehota pokrýva uspokojivo základné potreby súčasných obyvateľov. Kapacitne nepostačuje v športe, kultúre a službách.

Sociálnu infraštruktúru a občianske vybavenie je potrebné riešiť na základe prieskumov a rozborov a nasledovných zásad:

- vymedziť plochy občianskej vybavenosti a služieb,
- určiť štruktúru celkovej potreby základnej a vyššej sociálnej infraštruktúry a občianskeho vybavenia,
- navrhnúť ekumenickú kaplnku (dom smútku) na cintoríne,
- prehodnotiť úroveň sociálnych služieb, navrhnúť vhodnú formu opatrovateľskej služby pre prestárlych obyvateľov,
- podporovať výstavbu rekreačných objektov v súlade s ochranou prírody a krajiny
- podporovať ubytovanie v súkromí a súvisiacej občianskej vybavenosti,
- podporovať zriadenie ambulancií privátnych ambulancií v rodinných domoch.

HOSPODÁRSKA ZÁKLADŇA

ŤAŽBA NERASTNÝCH SUROVÍN

V katastrálnom území obce Pavčina Lehota:

- nevidujeme objekty, na ktoré by sa vzťahovala ochrana ložísk nerastných surovín,
- nevidujeme staré banské diela v zmysle § 35 ods.1, zákona č. 44/1988,
- nevidujeme skládky odpadov,
- je určené prieskumné územie Demänovská dolina - hydrogeologický prieskum geotermálnych vôd, určené pre BIPAL, s.r.o., Liptovský Mikuláš, s platnosťou do 25.6.2020,
- máme zaregistrované zosuvy tak, ako je to zobrazené na mapovej prílohe v mierke 1: 25 000,
- predmetné územie spadá do nízkeho až stredného radónového rizika,
- geotermálne údaje sú k dispozícii na našej webovej stránke - aplikácia Atlas geotermálnej energie <http://apl.geology.sk/mappointal/tt/aplikacia/14>.

POL'NOHOSPODÁRSTVO

Poľnohospodárske využitie krajiny dokumentuje pomer poľnohospodárskej pôdy spolu k celkovej výmere územia - v obci

Pavčinej Lehote predstavuje 262,8928 ha poľnohospodárskej pôdy, t.j. 36,49 % z celkovej plochy k.ú. Pavčina Lehota. Podľa štatistických údajov v katastrálnom území obce Pavčina Lehota sa nachádza 72,6747 ha ornej pôdy, čo predstavuje 10,07% (stupeň zornenia) z celkovej výmery k.ú. Pavčina Lehota. Ďalej v obci sa nachádza 181,5465 ha trvalých trávnych porastov, čo predstavuje 25,18 % (stupeň zatrávnenia) z celkovej výmery k.ú.obce Pavčina Lehota.

Poľnohospodárska krajina v k.ú. obce Pavčina Lehota patrí do 34. produkčno-ekonomickej skupiny. Územie patrí do typu rastlinnej produkcie s malou produkciou, strednou intenzifikáciou, malou trhovosťou a veľmi malou efektívnosťou priamych nákladov. Štruktúra hrubej rastlinnej produkcie je pasienkársko-lúčno-zemiakárska. Hlavné pestované plodiny v oblasti sú kukurica, jačmeň, pšenica, zemiaky .

Živočišná produkcia je charakterizovaná typom so strednou produkciou, strednou intenzifikáciou a strednou efektívnosťou priamych nákladov. Štruktúra živočišnej produkcie je mäsovo-mliečna s prevahou produkcie výkrmných ošípaných, oviec a hovädzieho dobytku.

Poľnohospodárska výroba a obhospodarovanie PP

Na väčšine poľnohospodárskych pozemkoch hospodári spoločnosť Agro Sina, s.r.o. Svätý Kríž, ktorá prevádzkuje poľnohospodársky dvor. V minulosti poľnohospodársku pôdu v katastrálnom území Pavčinej Lehoty obhospodaroval Školský majetok Strednej poľnohospodárskej školy so sídlom v Liptovskom Mikuláši, hospodárstvo Pavčina Lehota.

Družstvo hospodári v podhorskej oblasti Nízkyh Tatier, čo ovplyvňuje štruktúru poľnohospodárskej výroby.

Činnosť družstva je zameraná hlavne na chov cca 300 ks oviec a 30 ks hovädzieho dobytku. Spoločnosť zamestnáva cca 10 zamestnancov. Spoločnosť hospodári v troch maštaliach a dvoch prevádzkových objektoch pôvodného areálu.

Riešené územie má predpoklady pre rozvoj agroturistiky a vidieckeho turizmu, najmä v priestore medzi Lyžiarskym areálom Žiarce a areálom Poľnohospodárskeho dvora. .

Pôdne pomery

Pôdnymi typmi v katastri sú najmä kambizeme pseudogleové nasýtené, popri Demänovke organozeme typické a glejové nasýtené až karbonátové, na úpätí Nízkyh Tatier nastupujú rendziny a kambizeme rendzinové, v Demänovských vrchoch prevládajú rendziny vylúhované a kambizeme rendzinové a v najvyšších partiách katastra sa nachádzajú hlavne rendziny vylúhované a organozemné.

Pôdne druhy sú hlinité, ílovito-hlinité, hlinito-piesočnaté, stredne až silno skeletnaté, vo vysokohorských podmienkach s miestami bez pôdneho pokryvu - skalné bralá a kamenné moria.

Hydromelioračné opatrenia

V k.ú. Pavčina Lehota je vybudované detailné odvodnenie poľnohospodárskych pozemkov drenážnym systémom, ktorý je potrebné pri vypracovaní projektovej dokumentácie územného plánu a realizácii výstavby rešpektovať.

Taktiež prípadné križovanie plánovaných inžinierskych sietí a komunikácií s drenážnym systémom je potrebné navrhnuť v zmysle ustanovení STN 73 6961 „Križovanie a súbehy melioračných zariadení s komunikáciami a vedeniami“ z r. 1983.

Hodnotenie vodohospodárskych pomerov

Katastrálnym územím obce pretekajú vodné toky spravované Slovenským vodohospodárskym podnikom .p., Piešťany.

Medzi významné vodné toky patrí Demänovka, ktorá tvorí prirodzenú hranicu medzi k.ú. Demänovská Dolina a k.ú.

Pavčina Lehota. Ďalej je to potok Podjavorovica, Dedinský potok, ktorý vedie stredom časť zastavaného územia a Rakov potok, ktorý vedie severne od zastavaného územia obce. Prípadné križovania inžinierskych sietí s vodnými tokmi musia byť riešené v súlade s STN 73 6822 „Križovanie a súbehy vedení a komunikácií s vodnými tokmi“.

Požiadavky pre spracovanie územného plánu:

- na nepoľnohospodárske účely na (PP) je potrebné navrhnuť jednotlivé stavebné a iné zámery tak, aby boli dodržané zásady ochrany PP v zmysle § 12 zákona č. 220/1994 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ zákona“),

- investičné zámery v čo najväčšej miere situovať v zastavanom území ohraničenom k 1.1.1990, v prelukach jestvujúcej zástavby a pozdĺž vybudovaných komunikácií,

- vyhodnotiť dôsledky stavebných a iných návrhov na PP v textovej, tabuľkovej a mapovej časti v zmysle § 5 vyhlášky MP SR č. 508/2004 Z.z., ktorou sa vykonáva § 27 zákona, v zastavanom aj mimo zastavané územie obce ohraničenom k 1,1.1990,

- k návrhu predložiť informáciu správcov hydromelioračných zariadení v navrhovaných lokalitách (Hydromeliorácie š.p. Bratislava, Ul. Vrakúnska č. 29, 825 63 Bratislava 211 a poľnohospodárskej organizácie obhospodarujúcej predmetné pozemky),

- predložiť potvrdenie z Výskumného ústavu pôdoznalectva a ochrany pôdy, pôdna služba, regionálne pracovisko Banská Bystrica (adresa: Ul. Mládežnícka č. 36, 974 04) o určení kódov, skupín a hraníc BPEJ, (v zastavanom území aj mimo zastavané územie ohraničenom k 1.1.1990),

- predložiť stanoviská užívateľov PP k záberom PP a k existencii hydromelioračných zariadení v navrhovaných lokalitách, Návrh ÚPN-0 musí byť v zmysle § 13 ods.2 zákona pred schválením podľa osobitného predpisu (§ 22 až 26 stavebného zákona) odsúhlasený orgánom ochrany PP (OÚ ZA, OOP).

VÝROBA

V obce Pavčina Lehota v roku 2011 bolo evidovaných 179 ekonomicky aktívnych obyvateľov, z toho 93 mužov a 86 žien.

Za prácou mimo bydliska odchádza 145 ekonomicky aktívnych obyvateľov.

V rámci prieskumov sa rozborov sa zistilo, že v obci je v rámci občianskej vybavenosti, služieb a výroby nasledovné pracovné miesta:

Hospodárska základňa v obci je v súčasnosti tvorená cca 38 pracovnými miestami, z toho cca 26 pracovných miest v oblasti občianskej vybavenosti a služieb, 10 pracovných miest v oblasti poľnohospodárskej výroby a 2 pracovné miesta v oblasti

výroby. V obci sa rozvíja ubytovanie v súkromí – cca 450 lôžok, ktoré vytvárajú ďalšie pracovné príležitosti pre obyvateľov obce. Areál bývalého Školského majetku Pavčina Lehota prevádzkuje firma Agro Sina, sr.r.o. Svätý Kríž, ktorý tu chová cca 800 oviec a 30 kusov hovädzieho dobytku. V obci je Lyžiarsky areál Žiarce Pavčina Lehota s 3 vlekmí, 4 jazdovkami a zasnežovaním. Areál v zimnom období vytvára cca 10 pracovných miest. Ďalej ide vo väčšine prípadov sa jedná o malých a drobných podnikateľov a živnostníkov, ktorý sa orientujú predovšetkým na poskytovanie služieb občanom v obci. V obci sa nenachádza žiadna priemyselná zóna. Obec plánuje v budúcnosti, podporovať podnikateľov a tým aj vznik nových pracovných miest.

LESNÉ HOSPODÁRSTVO

V katastrálnom území obce Pavčina Lehota sa nachádza 457,7226 ha nepoľnohospodárskej pôdy a 412,6383 ha lesných pozemkov, ktorý predstavuje 57,26% z celkovej výmery k.ú. Pavčina Lehota (lesnatosť).

Súvislé lesy pokrývajú značnú časť katastra obce Pavčina Lehota. Nachádzajú sa v jeho južnej časti od úpätia Nízkyh Tatier až po Sinú. V drevinovom zložení prevláda smrek obyčajný, zastúpené sú aj dreviny ako borovica sosna, smrekovec opadavý, jedľa biela. Z listnáčov sa vyskytujú vmiešané osiky, jelše, javor horský, jaseň štíhly. Podľa katalógu biotopov Slovenska patria biotopy k bukovo-jedľovým a smrekovým lesom. Zdravotný stav smreka je výraznejšie poznačený glejotokom a červenou hnilobou.

Z hľadiska lesných vegetačných stupňov je tu 4. lvs s vápencovými bučinami, najväčšie percento lesov sa nachádza v 5. lvs, ktorý je tu tvorený vápencovými, kyslými a živnými bukovo-jedľovými smrečinami. V 6. lvs sa nachádzajú živné smrečiny s jedľou a bukom. V 7. lvs sú to vysokohorské smrečiny a v 8. lvs kosodrevina.

Z hospodárskeho hľadiska sa v katastri nachádzajú nasledovné hospodárske súbory lesov patriace do **LHC Demänová**:

Vlastníkom väčšiny lesov je **Urbár a komposesorát – pozemkové spoločenstvo Pavčina Lehota**.

Celé územie patrí do **poľovného revíru Chabenec**. Charakterom patrí do chovateľskej oblasti jelenej zvere. Vyskytuje sa tu väčšina bežných druhov poľovnej zvere vrátane veľkých šeliem.

Rybárstvo je sústredené na tok Demänovky, ktorá je pstruhovým revírom.

Požiadavky na spracovanie územného plánu:

- Pri spracovaní ÚPN obce Pavčina Lehota je potrebné dodržiavať zásady ochrany lesných pozemkov a všeobecných záujmov lesného hospodárstva. Ďalej zabezpečiť dôslednú minimalizáciu záberov lesných pozemkov s netrieštením lesných pozemkov, prístup k lesným porastom v obhospodarovaní ZBU Pavčina Lehota a súkromných vlastníkov v k. ú. Pavčina Lehota vypracovanie alternatívnych riešení pri predpokladaných záberoch lesných pozemkov

- V prípade, že návrh územného plánu obce Pavčina Lehota predpokladá záber lesných pozemkov musí územnoplánovacia dokumentácia obsahovať údaje o celkovom rozsahu lesných pozemkov, ktorých vyňatie z lesných pozemkov sa predpokladá, v členení podľa navrhovaného funkčného využitia pozemkov v súlade s § 4 vyhlášky č. 12/2009 Z. z. o ochrane lesných pozemkov pri územnoplánovacej činnosti a pri ich vyňatí a obmedzení z plnenia funkcií lesov. Následne pri spracovaní konceptu územného plánu je obstarávateľ povinný prerokovať s príslušným orgánom štátnej správy lesného hospodárstva tento koncept a vyžiadať si jeho súhlas podľa § 6 ods. 2 zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov.

- V zmysle § 6 ods. 3 zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov nemožno vydať územné rozhodnutie, ktoré sa má dotknúť lesných pozemkov bez súhlasu vlastníka alebo správcu a záväzného stanoviska príslušného orgánu štátnej správy lesného hospodárstva.

- Podľa § 5 ods. 1 zákona č.326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov možno využívať lesné pozemky na iné účely ako plnenie funkcií lesov len ak príslušný orgán štátnej správy lesného hospodárstva, po predchádzajúcom stanovisku dotknutých orgánov štátnej správy, rozhodne o ich dočasnom vyňatí alebo trvalom vyňatí z plnenia funkcií lesov, alebo o obmedzení využívania funkcií lesov na nich. Taktiež je potrebné rešpektovať požiadavky z hľadiska ochrany lesných pozemkov pri ich využívaní na iné účely ako na plnenie funkcií lesov (jedná sa o zásady ochrany lesných pozemkov taxatívne uvedené v ustanovení § 5 ods. 2 zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov).

- Je dôležité dodržiavať ochranného pásma lesa, ktoré tvoria pozemky vo vzdialenosti do 50 m od hranice lesných pozemkov. Na vydanie rozhodnutia o umiestnení stavby a o využití územia v ochrannom pásme lesa sa vyžaduje záväzné stanovisko orgánu štátnej správy lesného hospodárstva podľa § 10 ods. 2 zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov.

ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Základným právnym predpisom pri predchádzaní vzniku odpadov a pri nakladaní s odpadmi je zákon NR SR č. 553/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2001.

Jedným zo základných nástrojov stratégie hospodárenia s odpadmi je vypracovanie „Programov odpadového hospodárstva“. Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky vypracováva Ministerstvo životného prostredia a následne krajský úrad, samosprávny kraj, obec a pôvodca odpadu.

Obec Pavčina Lehota má vypracovaný Program odpadového hospodárstva obce do roku 2015, ktorý vypracovala firma ENVIS, s.r.o., Pekná cesta 15, 831 54 Bratislava – Mgr. Peter Socháš. POH je vypracovaný v súlade so záväznou časťou POH Žilinského kraja a schváleným úradom Liptovský Mikuláš, odbor starostlivosti o živ. Prostredie, úsek štátnej správy odpadového hospodárstva, rozhodnutím č. OU-LM-OSZP-2015/06858-002 PM, zo dňa 20.07.2015.

Obecné zastupiteľstvo v Pavčinej Lehote na základe ustanovenia § 4 ods. 3 písm. f), g) a m) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších zmien a doplnkov v spojitosti s § 6 ods. 1 cit. zákona a § 39 ods. 4 zákona č. 223/2001 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákonom č. 544/1990 Zb. o miestnych poplatkoch, zákona č. 582/2004 o miestnych daniach a miestnom poplatku v znení neskorších zmien a doplnkov vydáva všeobecne záväzné nariadenie VZN obce č. 13/2012 o miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady na území obce Pavčina Lehota, ktoré nadobudlo účinnosť dňa 01.01.2013.

Obec Pavčina Lehota POH a VZN upravuje podrobnosti o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi, ktoré vznikajú na území obce. Týmto nariadením sú upravené podrobnosti o zbere a preprave komunálnych odpadov, o spôsobe zavedenia a realizácie separovaného zberu jednotlivých zložiek z komunálnych odpadov, o mieste určenom na

zneškodňovanie odpadov, poplatku za zber a zneškodňovanie odpadov a spôsobe výberu poplatku.

Zmesový komunálny odpad sa odváža na základe zmluvy s organizáciou OZO, a.s. Liptovský Mikuláš. Následné zneškodňovanie tohto odpadu, t.j. uskladnenie na skládky je zabezpečené na skládke komunálneho odpadu v Partizánskej Ľupči.

Obec zabezpečuje separovanie odpadu so zameraním na niektoré komodity. Obec určila miesta pre umiestnenie kontajnerov pre separovaný zber odpadov.

Zber objemného odpadu je obcou zabezpečovaný spravidla 2 x za rok – jarný a jesenný zber. Na tento účet obec zabezpečuje umiestnenie veľkokapacitného kontajneru o objeme 30 m³ na vhodných miestach (napr. pri cintoríne).

Problémom obce je sypanie odpadu do vodných tokov v zastavanom území obce.

Požiadavky na spracovanie územného plánu:

Základným právnym predpisom pri predchádzaní vzniku odpadov a pri nakladaní s odpadmi je zákon NR SR č. 553/2001 Z. z. o odpadoch v platnom znení a Program odpadového hospodárstva obce do roku 2015.

p) Požiadavky z hľadiska životného prostredia, prípadne určenie požiadaviek na hodnotenie predpokladaných vplyvov na životné prostredie

Požiadavky na ochranu a tvorbu životného prostredia vychádzajú z ústavy, že každý občan má právo na kvalitné životné prostredie. Územný plán obce Pavčina Lehota musí zabezpečiť podmienky na vytvorenie a udržanie kvalitného životného prostredia vo všetkých oblastiach nasledovným spôsobom: navrhnuť a vymedziť vhodné plochy na bývanie a rekreáciu, navrhnuť optimálnu sieť objektov a zariadení sociálnej infraštruktúry a občianskeho vybavenia, zabezpečiť riešené územie technickou infraštruktúrou, akceptovať a dodržiavať program odpadového hospodárstva obce, vytvoriť predpoklady neznečisťovania vôd, pôd, podložia a ovzdušia, nezasahovať do brehových porastov, nemeniť drevinové zloženie ani štruktúru pobrežných pásov, stavby v okolí vodných tokov umiestňovať min. 5-6 m od brehovej čiary, pri využívaní prírodných zdrojov vyžadovať princípy trvalo udržateľného rozvoja.

Územný plán obce Pavčina Lehota je **strategický dokument**, ktorý podlieha v zmysle § 7 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov zisťovaciemu konaniu (§ 4 ods. 2 písm. b) zákona). Na základe uvedenej skutočnosti obstarávateľ doručil príslušnému orgánu (Okresný úrad životného prostredia v Liptovskom Mikuláši) v zmysle § 5 ods. 3 zákona oznámenie o strategickom dokumente (v štádiu návrhu - ostatná novela zákona (24/2006 Z. z. uvedená v zákone č. 408/2011 s účinnosťou od 01.12.2011). Podrobnosti o obsahu a štruktúre oznámenia sú uvedené v prílohe č. 2 zákona d.24/2006 Z. z. Na základe zisťovacieho konania príslušný orgán rozhodne, či sa strategický dokument bude posudzovať podľa uvedeného zákona. Oznámenie predkladáme v písomnej (2exempláre) a elektronickej forme (24 x elektronický nosič).

q) Osobitné požiadavky z hľadiska ochrany poľnohospodárskej pôdy a lesnej pôdy

OCHRANA PP

Pri spracovaní návrhu územného plánu je potrebné sa riadiť nižšie uvedeným:

-v zmysle § 13 ods. 1 zákona NR SR č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní PP a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákona“) pri obstarávaní a spracúvaní územnoplánovacej dokumentácie podľa osobitných predpisov dbať na ochranu PP a riadiť sa zásadami ochrany PP podľa § 12 zákona,

-v zmysle § 12 ods. 1 zákona použiť PP na stavebné účely a iné nepoľnohospodárske účely len v nevyhnutných prípadoch a v odôvodnenom rozsahu,

-v zmysle § 12 ods. 2 písm. a) zákona chrániť najkvalitnejšiu PP v katastrálnom území podľa kódu bonitovanej pôdno-ekologickej jednotky (ďalej len „BPEJ“) - v zmysle Nariadenia vlády SR č. 58/2013 Z. z. o odvodoch za odňatie

-v zmysle § 12 ods. 2 písm. b) zákona riešiť alternatívne umiestnenie stavieb na PP za hranicou zastavaného územia so zreteľom na ochranu najkvalitnejších PP a vyhodnotiť dôsledky pre PP pre každú alternatívu,

-v zmysle § 12 ods. 2 písm. c) zákona nenarušovať ucelenosť honov a nesťažovať obhospodarovanie PP nevhodným situovaním stavieb, jej delením drobením alebo vytváraním častí nevhodných na obhospodarovanie poľnohospodárskymi mechanizmami, v zmysle § 5 vyhl. č. 508/2004 Z. z., ktorou sa vykonáva § 27 zákona, dôsledky stavebných zámerov a iných návrhov na PP vyhodnotiť v textovej, tabuľkovej a mapovej časti a to v zastavanom území aj mimo zastavané územie obce ohraničenom k 1.1.1990,

- určenie kódov a hraníc BPEJ požiadať Výskumný ústav pôdoznectva a ochrany pôdy -regionálne pracovisko Banská Bystrica, Ul. Mládežnícka č. 36, 974 04 Banská Bystrica, v návrhu vyhodnotiť plochy existujúcich závlah a odvodnení na základe informácie správcov hydromelioračných zariadení (Hydromeliorácie, š. p. Bratislava, Ul. Vrakunská č. 29, 825 63 Bratislava 211 a poľnohospodárska organizácia obhospodarujúca predmetné pozemky),

-požiadať užívateľov PP o stanoviská k záberom v navrhovaných lokalitách, ako aj k existencii hydromelioračných zariadení ich správe,

-investičné zámery v čo najväčšej miere situovať na nechránenej PP, v prielukách jestvujúcej zástavby a pozdĺž vybudovaných prístupových komunikácií.

Návrh ÚPN-O musí byť v zmysle § 13 ods. 2 zákona pred schválením podľa osobitného predpisu (§ 22 až 26 stavebného zákona) odsúhlasený orgánom ochrany PP - Okresným úradom Žilina, odborom opravných prostriedkov, referátom pôdohospodárstva. V zmysle § 16 ods. 1 zákona ak predložený návrh podľa § 13 zákona nebude spĺňať zásady ochrany PP podľa § 12 zákona, orgán ochrany PP súhlas podľa § 13 zákona neudelí.

OCHRANA LP

- Hospodárenie na lesných pozemkoch ochranu lesných pozemkov na území SR upravuje zákon č. 326/2005 Z. z. o lesoch a zákon o ochrane prírody a krajiny č. 543/2002 Z. z.

- Rešpektovať ochranné pásmo 50 m od hranice lesných pozemkov v zmysle § 10 zákona o lesoch č. 326/2005 Z.z. (stavby nesmú byť situované bez udelenia príslušnej výnimky). Doporučenie je taktiež potrebné od hospodára lesa (vyhl. FMTIR č. 12/1978 Zb. s odvolaním na 2.oddiel a § 33 zákona o lesoch).

r) Požiadavky na určenie regulatívov priestorového usporiadania a funkčného využívania územia

Stanovenie regulatívov je dôležitou súčasťou územného plánu. Ide v podstate o abstrahovanie koncepčného riešenia územného plánu a jeho formovanie do jednoznačne stanoviteľných prvkov pre riadenie územného rozvoja riešeného územia.

Regulatívy v územnom pláne budú regulovať funkčné využitie a priestorové usporiadanie územia, budú stanovovať limity využitia územia a určovať prípustné obmedzujúce a vylučujúce podmienky na využitie jednotlivých funkčných plôch a vlastnej výstavby.

Dopravné a technické regulatívy usmerňujú dopravný prístup a technickú infraštruktúru riešeného územia.

Regulačné opatrenia sú podľa významu a dôležitosti členené na záväzné a smerné. Podľa charakteru a povahy jednotlivého regulatívu je potrebné ho zadefinovať slovne, číselne alebo graficky, alebo ich kombináciou.

s) Požiadavky na riešenie vymedzených častí územia, ktoré je potrebné riešiť územným plánom zóny

V priebehu spracovania územného plánu je možné, že niektoré rozvojové územia, ktoré majú komplikovanú štruktúru vlastníckych vzťahov", alebo zastavané časti územia určené na zmenu funkčného využitia, príp. na intenzifikáciu, vznikne potreba vymedziť a riešiť formou územného plánu zóny. V tom prípade zistená skutočnosť sa uvedie v návrhu územného plánu.

t) Požiadavky na vymedzenie plôch na verejnoprospešné stavby

V rámci koncepčného riešenia Územného plánu obce Pavčina Lehota je potrebné vymedziť plochy pre verejnoprospešné stavby. Za verejnoprospešné stavby sa podľa Stavebného zákona § 108, odst. 2, písm. a/ považujú stavby /trasy a zariadenia/, určené na verejnoprospešné služby a pre verejné technické vybavenie územia, podporujúce jeho rozvoj a ochranu životného prostredia. Pri návrhu týchto plôch treba vychádzať z vymedzenia verejného dopravného a technického vybavenia, ktoré je uvedené v stavebnom zákone § 139a, odst. 10. Presný zoznam verejnoprospešných stavieb je potrebné začleniť do záväzných častí územného plánu. Vymedzenie plôch a trás pre verejnoprospešné stavby je potrebné vyznačiť aj v grafickej časti.

u) Požiadavky na rozsah a úpravu dokumentácie územného plánu

Územný plán obce Pavčina Lehota bude vypracovaný podľa stavebného zákona č.50/1997 Zb. v platnom znení a v súlade s Vyhláškou MŽP SR č. 55/2001 o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii zo 16. februára 2001.

Vzhľadom na to, že sa jedná o územný plán pre obec, ktorá má menej ako 2 000 obyvateľov, požadujeme územný plán spracovať v jednej etape – ako návrh :

NÁVRH ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE PAVČINA LEHOTA sa bude skladať:

TEXTOVÁ ČASŤ

A. Základné údaje

B. Riešenie územného plánu

C. Doplnujúce údaje

D. Dokladová časť, ktorá sa po skončení prerokovania návrhu priloží k dokumentácii o prerokovaní.

GRAFICKÁ ČASŤ

Výkresy:

- Výkres širších vzťahov

M 1: 50 000

- Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využitia katastrálneho územia s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešné stavby

M 1: 5 000

- Výkres riešenia verejného dopravného vybavenia

M 1: 5 000

- Výkres riešenia verejného technického vybavenia

M 1: 5 000

- Výkres ochrany prírody a tvorby krajiny, vrátane prvkov USES

M 1. 10 000

- Výkres vyhodnotenia dôsledkov navrhovaného stavebného rozvoja a iných zámerov na poľnohospodárskej a lesnej pôde

M 1: 5 000

ČISTOPIS ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE PAVČINA LEHOTA

Po prerokovaní návrhu a vyhodnotení stanovísk sa spracuje čistopis, ktorý v súlade s Vyhláškou MŽP SR č. 55/2001 požadujeme vyexpedovať v troch vyhotoveniach.

Vypracovala: Obec Pavčina Lehota

a

Ing. arch. Anna Gočová